REVELATION

Warefa'aia

Fei manumanu opa'ai, fei na fa'arewaia mei Haidaa a'a John, fei na ne'i wagii fei au rona haperaraiaa ei rona narafawe'i ba Jesus Christ, hia Fasu. Mei ne'ia fi fani o'onaia unu ma unuwenuwea ba ronei oafagugu ua wagii ei fi'ia ma haperaraia.

Namina rata ei haduo laloo feni bu'u, ei ba uniaa ei narafawe'ia wagii fei arewaa fei, rona apa'ia, ma'uaa a'a hefi'adiai na ude'opa'ai.

Ma'uaa fei pa'aa baua warewarea lalona, sifei ba a'a Christ, mei hia Fasu, mei Haidaa i powe muaipedugaa minaa ei bidibidii ununa fipuinaa Satan ma'uaa a'a ei rama'aa gufuna, ei rona oafagugu i fanaa fei manufau haroo pafea ma fei manufau malagufu.

Rawarawa Warea

1 Fei fa'a'arewaa Jesus Christ, fei na fania mei Haidaa ba inei fama'aa ei nafina ba tamanu anaa i nomai. Ina fa'arewaia ei i aloaa mei alo'alona dinaa a'a mei nafina John,

2 mei i u'ugaa minaa ei na fanunuia—sifei, fei wareaa mei Haidaa ma fei u'ugaa Jesus Christ.

3 Ina pa'i hawegiana mei i igoaa ei paolaa warea a'a feni diware'auga ma na pa'i hawegiaa ei rona guainia ma fabaroronaa iaa ro'ou fei ne'ia waginа, uaa fei au na rafi'i.

Warea a'a ei Olorompalo Losuu

4 Yau John.

A ne'inaa a'a ei olorompalo losuu laloo fei baua
gufu Asia:

Fei rawani'a ma fei gutafarawania i dinaa a'a
hamu'ou noranamai a'a mei fi oa eni, mei na oa
mina, mei ba i nomai mawe ei olorompalo spiriti*
inamoaa fei gutanana, gutaa hapara,
5 ma ana noranamai a'a Jesus Christ, mei
na wewea u'ugaa ei na fanunuia, mei uma'ua
waninia a'a ei ma'ea, mei famamoaa ei haparaa
feni malagufu.

I a'a mei na haguaa o'ou ma alaraa o'ou a'a ei
hafelo'a wagii fei namona
6 ba onei oa a'a fei haparaiana ale'ei ei baua-
niaa humuu mei Haidaa ba o'ou paniaa panii mei
Haidaniana, mei Amana—i a'ana i ude fei hawera
ma fei faufau ranimai ranimai! Amen.
7 Ma'a, ifi nomai wagii ei papalei,
ma minaa ei puda ro'aa fanunuia,
ma ei rona fatawaia anaa;
ma minaa ei rama'aa feni malagufu rowe
faloloa'i uaa hia.
Ipowe ale'ei! Amen.
8 Mei Fasu, mei Haidaa, na ware ba, “Yau fei
Alpha ma fei Omega, mei fi oa eni, mei na oa mina,
mei ba iwe nomai, mei Faufaua.”

Hemea Ale'ei Na'uu Rama'a

9 Yau, John, meni lofu ma tafii hamu'ou a'a fei
fi'ia, fei haparaia ma fei apitaia, e'ei ona pa'i a'a

---

* **1:4: 1:4** O, *nomai mawe fei Spiriti na pa'i olorompalo maumauna*

Jesus. Yau yei a'a fei gufu Patmos uaa fei wareaa
mei Haidaa ma fei u'ugaa Jesus.
10 Na pasiau fei Spiriti a'a fei Arewaa mei Fasu
ma una guainaa hefaa baua lao ale'ei hepalo aigaa
maniwa neneu
11 ma ina ware: “Ne'i pafoo hepalo holobenaa
tamanu ona fanunuia ma aloia a'a ei olorompalo
losuu yei Ephesus, Smyrna, Pergamum, Thyatira,
Sardis, Philadelphia ma Laodicea.”
12 Una momo'ai ba a ma'a ba hini mei fi
warewaremai a'au. A diarai, na fanunupa'aa
olorompalo ude'udee we'ai, pa'afina gold
13 ma i watolaa ei ude'udee we'ai hemea rama'a
“maumauna ale'ei na'uu rama'a,” hawaa uguna
na malanaa pinena ma na pa'i ale'ei adii nini-
waina, pa'afina gold.
14 Fei tabana mawe ei loaa tabana ale'ei hugoo
sipsipi namina po'i malewa ma guei pudana ale'ei
nalenaleaa hafi.
15 Guei pinena ale'ei bronze na ro laloo fei hafi
ma fei laona ale'ei meme'aiaa mamaua.
16 A'a fei panina raudei ma'au na panarofaa
olorompalo pi'u ma na lele'amai poana hepalo
wadu guapapa umuna ma namina wararo. Fei
pudaa mei, ale'ei fei halo na we'ana'ina'i.
17 U'a fanunuia, na pasi o'igoana ale'ei hemea
ma'ea. Ma ina augaa fei panina pepei ma'au pafou
ma ware: “Apuna ma'au. Yau mei Rawarawa ma
ana mei Mugi.
18 Yau mei na Oalao; una ma'e fama'a. Fanunu,
una oa ranimai ranimai! Ma u'ei panarofaa ei
gigigii fei ma'ea ma Hades.
19 “Si'ei, onei ne'inaa tamanu ona fanunuia,

tamanu a'a feni wagieni ma tamanu i nomai ne-
farani.
20 Fei manumanu opa'aia wagii ei olorompalo
pi'u, ei ona fanunuia i a'a fei paniu pepeni ma'au
mawe ei olorompalo ude'udee we'ai sifeni:
Ei olorompalo pi'u, oloromea alo'alo† a'a ei
olorompalo losuu ma ei olorompalo ude'udee
we'ai, ei olorompalo losuu.

Warea a'a fei Losuu i Ephesus

2

1 "Ne'inaa a'a mei alo'alo,* mei yei a'a fei losuu
Ephesus ba:

Si'eni eni wareaa mei i panarofaa ei
olorompalo pi'u raudei ma'auna, mei i tatalai
watolaa ei olorompalo ude'udee we'ai, pa'afina
gold:
2 Una apa'idigaa ei bigi'aa hamu'ou, fei
wewea bigi'a ma fei apitaiaa hamu'ou. Una
aida ba lomi hamona nunuminaa ei hafelo'a
rama'a, ba hamona manima'aiaa ei ba ro'ou
apostle ma'uaa lomi ma hamona apa'ia ba ro'ou
sifisifi.
3 Hamona apitainaa ei rarabaa uaa fei harau
ma lomi hamona rafilele.
4 Ma'uaa na pa'i hepalo tataa hamu'ou i pu-
dau: Hamona di'ininaa fei rawarawa haguaa
hamu'ou.
5 Naraiaa fei imina tare, fei hamona pasirai
wagina! Filoginaa naranaraa hamu'ou ma

† **1:20: 1:20** O, *oloromea talai tonaa warea*
* **2:1: 2:1** O, *Ne'inaa a'a mei talai tonaa warea*; vv. 8, 12 ma 18 anaa.

bigi'aa ei hamonado'o bigi'ia fama'a. Nabaa lomi hamo'aa filoginaa naranaraa hamu'ou, apowemii tonaa fei ude'udee we'ai hamu'ou a'a fei udeana.

6 Ma'uaa na pa'i hepalo rawani'aa hamu'ou i pudau: Hamona fabidinaa unuu hamu'ou ei bigi'aa ei Nicolatia, ei ana una pa'i bidi'aa unuu wagina.

7 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na wareia fei Spiriti a'a ei losuu. A'a hini i mua awe ugainia ba i hanana a'a fei haihai fei harenua, fei i ude laloo fei fananamaiaa gufuu mei Haidaa.

Warea a'a fei Losuu i Smyrna

8 "Ne'inaa a'a mei alo'aloo fei losuu yei Smyrna ba:

Si'eni eni wareaa mei Rawarawa, mei ana hia Mugi, mei na ma'e fama'a ma mama'adiai.

9 Una apa'idigaa ei rarabaa ma gutafafeloaa hamu'ou—ma'uaa hamona pa'i watauda manu-manu! Una guaidigaa ei wiwitoiaa ei rona ware ba ro'ou Jew ma'uaa lo'e, hamatee ro'ou a'a fei synagogue Satan.

10 Apuna ma'au a'a fei fi'ia, fei anaa hamo'aa tonia. U'ei warefanaa hamu'ou ba mei hani'u iwe aunaa hefi'a hamu'ou humuu bobo'aia ba i manimaniaa hamu'ou ma laloo hefua arewaa hamo'aa oa i pudaa fei haperararaia ba hamopo'o bima'e ua. Oafagugu ua ma a fanaa hamu'ou fei tao harenua.

11 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na wareia fei Spiriti a'a ei losuu. A'a hini i mua, lomi ba i fagiana a'a fei faguapoaa ma'ea.

Warea a'a fei Losuu i Pergamum

12 “Ne'inaa a'a mei alo'alo, mei yei a'a fei losuu
Pergamum ba:

Si'eni eni wareaa mei na pa'i fei wararoa
wadu, fei guapapa umuna.
13 Una apa'ia ba hamona guta hitani—fawelei
na ude wagina fei gutanaa Satan, gutaa hapara.
Ma'uaa hamona oafagugu a'a fei harau. Lomi
hamona farapa a'a fei narafawe'iaa hamu'ou a'au
ma i a'a fei au Antipas anaa, mei na oafagugu
uaa yau, mei rona fo'afama'eia a'a fei baua gufuu
hamu'ou—fawelei na guta wagina Satan.
14 Ma'uaa na pa'i hefi'a tataa hamu'ou i pudau:
Hamona pa'i hefi'a rama'a yena rona neneraa
fei feroiaa Balaam, mei na feroinaa Balak ba nei
susuaninaa ei Israel hafelo'a wagii ei hanaiaa
ro'ou ei du'ua rona fanaa ei haidaa sifisifi ma
ana roi fitatafipa'ai ua anaa.
15 Hepalodiai, hamona pa'i hefi'a rona nen-
eraa ei feroiaa ei Nicolatia.
16 Si'ei, hamonei filoginaa naranaraa
hamu'ou! Nabaa lomi, awe nobatafamai a'a
hamu'ou ma fo'a a'a ro'ou wagii fei waduu fei
poau.
17 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na
wareia fei Spiriti a'a ei losuu. A'a hini i mua, a
fania hefi'a manna na ude'opa'ai. Ana a fania fei
mugoo na po'i, fei ina pa'i hepalo manufau hara
na ne'i pafona, fei uniaa mei na tonia na aida.

Warea a'a fei Losuu i Thyatira

18 “Ne'inaa a'a mei alo'alo, mei yei a'a fei losuu
Thyatira ba:

Si'eni eni wareaa mei na'uu mei Haidaa, mei guei pudana na ale'ei nalenaleaa hafi, mei guei pinena na mare'a ale'ei bronze.

19 Una apa'idigaa ei bigi'aa hamu'ou, fei hagua, fei narafawe'ia, fei roaiaa pani, fei apitaia ma ei bigi'aa hamu'ou eni, ei na mua laraa fama'a.

20 Ma'uaa hamona pa'i hepalo tata i pudau: Hamona fafanefaneaa mei pifine Jezebel, mei na ware ba hia mamama'a. A'a ei feroiana ina susuaninaa ei nafiu wagii fei fitatafipa'aia ma hanaiaa ei du'ua, ei rona fanaa ei haidaa sifisifi.

21 Una fanidii auna ba nei filoginaa nara-narana wagii ei mau hafelo'ana, ma'uaa, lomi na nunumiai.

22 Si'ei, a suminia pafoo fei tawaa fi'ia ma ei rona fiharoharoipa'ai a'ana ro'apa'amina nana-muinia hawina rona filoginaa naranaraa ro'ou wagii ei maumau mei pifine mei.

23 Awe fo'afama'eaa ei na'una. Ma a'a fei, minaa ei losuu ro'aa apa'au ba yau mei a fa-nunu'apa'aa laloo ia ma naranaraa ei rama'a ma a fani pono'aa hememea hamu'ou ale'ei ei bigi'aa hamu'ou.

24 Ma a warenaa a'a hamu'ou ena dufu yena Thyatira, ena lomi hamona panarofaa ei feroiana ma lomi na to apa'a a'a ei feroiaa Satan, ei rona ware ba namina walalo (lomi a fa'awatainaa hamu'ou a'a hepalodiai manumanu):

25 Ma'uaa hamonei panarofawe'i a'a tamanu hamona pa'i nopa'aloo fei noramiau.

26 Hini i mua ma bigi'aa fei nunumiau nopa'aloo fei pedupeduna, a fania fei forafora a'a ei baua gufu—

27 'I famamoaa ro'ou a'a fei o na pa'i rarabana;
i famarataiaa ro'ou ale'ei momo'—†

ana ale'ei una tonaa fei forafora a'a mei Amau.
28 Ana a fania fei pi'uu arewaa.
29 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na wareia fei Spiriti a'a ei losuu.

3

Warea a'a fei Losuu i Sardis

1 "Ne'inaa a'a mei alo'alo,* mei yei a'a fei losuu Sardis ba:

Si'eni eni wareaa mei i panarofaa ei olorompalo spiritii† mei Haidaa ma ei olorompalo pi'u. Una apa'idigaa ei bigi'aa hamu'ou; ei rama'a, rona nara ba hamona werawera, ma'uaa hamona ma'e.

2 Asi'aa! Fawe'iaa tamanu ifi ude ma anaa i ma'e, uaa fei bigi'aa hamu'ou, atawe pedu-farawani i pudaa mei Haidaa.

3 Si'ei, nonominaa tamanu hamona tonia ma guainia; nenegia ma filoginaa naranaraa hamu'ou. Ma'uaa, nabaa lomi hamo'aa asi'aa, apowe nomai ale'ei nemea fafanao ma lomi hamo'aa apa'ia ba nahaiga a nomai a'a hamu'ou.

4 Ma'uaa hamona pa'i hefi'a yena Sardis ena lomi rona faloloaa ei susuu ro'ou. Ro'aa tata-laifipui a'au, susuu ro'ou po'iaa, uaa rona rawani.

---

† **2:27: 2:27** Psalm 2:9 * **3:1: 3:1** O, *Ne'inaa a'a mei talai tonaa warea* vv. 7 ma 14 anaa. † **3:1: 3:1** O, *panarofaa fei Spiriti na pa'i olorompalo maumauna, fei Spiritii*

5 Hini i mua, i ale'ei ro'ou, susuna, po'iaa.
Lomi awe futoaa fei harana a'a fei bu'uu harenua,
ma'uaa a la'aa harana i pudaa mei Amau ma ei
alo'alona.
6 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na
wareia fei Spiriti a'a ei losuu.

Warea a'a fei Losuu i Philadelphia

7 “Ne'inaa a'a mei alo'alo, mei yei a'a fei losuu
Philadelphia ba:

Si'eni eni wareaa mei na apunai ma fa'uai,
mei i panarofaa fei gigigii David. Tamanu hia na
gigia, lomi nemea i fare'ipa'ia ma tamanu hia na
fare'ia, lomi nemea i gigipa'ia.

8 Una apa'idigaa ei bigi'aa hamu'ou. Fanunu,
una augia i ma'aa hamu'ou hepalo gigei na gigi,
fei lomi nemea i fare'ipa'ia. Una aida ba lomi
hamonamina faufau, ma'uaa hamona neneraa fei
wareau ma lomi hamona di'ininaa fei harau.
9 Ena maroaa fei synagogue Satan, ena rona
ware ba ro'ou Jew, ma'uaa lo'e, ro'ou sifisifi—a
fafaiaa ro'ou ba roneimii fapasi i pinee hamu'ou
ma ware ba una haguaa hamu'ou.
10 Si'ei ba hamona guainaa fei wareau ba
hamonei oa fininaa apitaia, ana a wagi'inaa
hamu'ou a'a fei au hafelo, fei ba i nomai ma man-
ima'aa minaa eni yeni a'a feni ano.
11 Anaa a nomai. Panarofaa tamanu hamona
pa'i ba lomi nemea i topa'ainaa fei tao hamu'ou.
12 Hini i mua, yau a fa'ufalarainia ale'ei hep-
alo u humuu mei Haidaniau. Lomidiai ba i
di'ininia. A ne'inaa fei haraa mei Hadaniau i
pafona ma fei haraa fei gufuu mei Haidaniau, fei

manufau Jerusalem, fei fi nogio pafea i a'a mei
Haidaniau; ma ana a ne'inaa fei manufau harau
i pafona.
13 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na
wareia fei Spiriti a'a ei losuu.

Warea a'a fei Losuu i Laodicea

14 "Ne'inaa a'a mei alo'alo, mei yei a'a fei losuu
Laodicea ba:

Si'eni eni wareaa mei Amen, mei na oafagugu
ma na u'ufafa'uai, mei famamoaa ei famamaraa
mei Haidaa.
15 Una apa'idigaa ei bigi'aa hamu'ou ba lomi
hamona magigi ma lomi hamona babai. Nun-
umiau ba hamu'ou hepalo guapaloei!
16 Si'ei ba lomi hamonamina babai—abaa
babaia o magigia—ana a huwisuminaa hamu'ou
poau.
17 Hamona ware ba, 'Yau na pa'i watauda
manumanu; na pa'i mugoo po'i ma lomi na nun-
uminaa ne'a manumanudiai.' Ma'uaa lomi ha-
mona aida ba hamona hafelo, oa a'a fei faloloa'ia,
lomi na pa'i manumanu, pudawerai ma alawata.
18 A aweinaa hamu'ou ba hamonei pono gold
a'au, fei rona fafafa'arainaa hafi ba hamonei
pa'i manumanu ma rafe po'iaa susu ba hamo'aa
hawaipa'ainaa ei alawataa hamu'ou, ei i fama-
mafaa hamu'ou; ma au pao pudaa hamu'ou ba
hamo'aa fanunupa'i.
19 A'a ena una haguaa ro'ou, a warefawe'i ma
sualaparaa ro'ou. Si'ei, nofarawaninamai ma
filoginaa naranaraa hamu'ou.

20 Fanunu! Una u a'a fei gigei ma faba'aba'a.
Hini i guainaa fei laou nei gigia ma a wadu'aimai
ma haigu'aa hananafipui.
21 A'a hini i mua, a ugainia ba i gutafipui
a'au pafoo fei gutanau gutaa hapara ana ale'ei
una mua ma gutafipui a'a mei Amau pafoo fei
gutanana gutaa hapara.
22 Hini na pa'i adiana nei guainaa tamanu na
wareia fei Spiriti a'a ei losuu.”

4

Fei Gutanaa Hapara i Gufu Pafea

1 Nenee fei, una fanunu ma i ma'au na gigi hep-
alo gigei i gufu pafea. Fei lao, fei nado'o guainia
fama'a ei i ware a'au ale'ei maniwa na ware ba,
“Nomai yeni pafea ma a fama'aio tamanu ba i
nomai nenee fei.”
2 Ana ei na pasiau fei Spiriti ma i ma'au na guta
hemea pafoo fei gutanaa hapara i gufu pafea.
3 Ma mei i guta yei, fei mau fanunuana ale'ei
jasper ma carnelian. Hepalo pua'oo, maumauna
ale'ei emerald, na faweloinaa fei gutanaa hapara.
4 Enu pa'ania ma obaodiai gutanaa hapara na
faweloinaa fei gutanaa hapara fei ma enu pa'ania
ma gunaroa forafora mina mina, rona guta wagii
ro'ou. Na po'i susuu ro'ou ma pafoo tabaa ro'ou na
pa'i tao, pa'afina gold.
5 A'a fei gutanaa hapara na a'egime'aimai fei
usida, hugugu ma parara. I ma'aa fei gutanaa
hapara olorompalo we'ai na weguwegu. E'ei, ei
olorompalo spiritii* mei Haidaa.

---

* **4:5: 4:5** O, *E'ei, fei Spiriti na pa'i olorompalo maumauna, Spiritii*

6 Ana i ma'aa fei gutanaa hapara na fafanunu
ale'ei fei ma'eaa fei agi na pao ua, namina po'i
malewa.

I memewana, papaa fei gutanaa hapara na pa'i
gunaroa manumanu rona fawewenai ma namina
watauda ei pudaa ro'ou, ma'a ma mugi.
7 Fei rawarawa manumanu, fanunuana
ale'ei lion, fei fahelaguiana ale'ei buduma'ao,
fei fa'o'oduiana, pudana ale'ei rama'a ma fei
fagunaroana ale'ei hepalo manuaa na fidufidu.
8 Hepapalo a'a obaoei, na pa'i oloroa pau ma
namina pepesu ei puda i hudi ununa, haroo
pauna anaa. Arewaa ma poi lomi rona fafaa
warea ba:

"Apunai, apunai, apunai mei Fasu, mei Faufau
Haidaa, mei na oa mina, mei fi oa eni, mei ba i
nomai."

9 Ei gunaroa manumanu ei, rona fawewenai. Ma
rona fani hawera, honua ma warea 'ta' a'a mei fi
guta pafoo fei gutanaa hapara, mei i oalao rani-
mai, ranimai.
10 Ei ro'aa bigi'aa fei, ei enu pa'ania ma gunaroa
forafora mina mina, rona fapasi i ma'aa mei na
guta a'a fei gutanaa hapara ma losuinaa mei fi
oalao ranimai ranimai. Rona augaa ei tao ro'ou i
ma'ana ma ware:

11 "Yoi, onamina awata, mena Fasuu hai'ou, mena
Haidaniaa hai'ou,
ba o tonaa hawera ma honua ma faufau,

uaa ona famamaraiaa minaa ei manumanu,
ma a'a ei nunumiamu rona mamara
ma ude."

5

Fei Holobenaa ma fei Na'uu Sipsipi

1 Ma unawe fanunupa'ia ba raudei ma'au, panii
mei fi guta pafoo fei gutanaa hapara na pa'i ale'ei
holobenaa ma mina guapepei na pa'i ne'ia ma na
fapananaa olorompalo banabana.
2 Ma una fanunupa'aa hemea faufau alo'alo fi
warefabauanai, “Hini na awata ale'ei ba i gigi'aa
ei banabanana ma ufugaa fei holobenaa?”
3 Ma'uaa lomi hemea i pafea o i malagufu, o ha-
roo malagufu ba i ufugaa fei holobenaa o fanunu
lalona.
4 Unamina ai'aifawe'i, uaa lomi rona
labagipa'aa hemea na awata ale'ei ba i ufugaa
fei holobenaa o fanunu lalona.
5 I dii, hemea ei forafora mina mina na ware-
namii a'au, “Apuna ai'ai! Ma'a, fei lion maroaa
ei pai Judah, fei Waraa David, na mua. Hia na
awata ba i ufugaa fei holobenaa ma ei olorompalo
banabanana.”
6 Ma unawe fanunupa'aa hepalo Na'uu Sipsipi,
fanunuana ale'ei ba rona moro'ia, na ufalarai i
memewaa fei gutanaa hapara, fei rona faweloinia
ei gunaroa manumanu mawe ei forafora. Na pa'i
olorompalo waduu tabana ma olorompalo pu-
dana, haduoo ei olorompalo spiritii* mei Haidaa,
ei na alonaa ro'ou tadiwe'aiaa fei malagufu.
7 Inamii tonaa fei holobenaa i raudei ma'au
panii mei fi guta pafoo fei gutanaa hapara.
8 I'a todigia, ei gunaroa manumanu, ei rona
fawewenai mawe ei enu pa'ania ma gunaroa

* **5:6: 5:6** O, *haduoo fei Spiriti na pa'i olorompalo maumauna, Spiritii*

forafora mina mina, rona fapasi i ma'aa fei Na'uu
Sipsipi. Hememea na pa'i harp ma rona utabeaa ei
lopi, pa'afina gold ma na pepesu a'a ei dufaa hagu,
haduoo ei lafulafuaa ei apunaiaa mei Haidaa.
9 Ma rona laugaa hepalo manufau lauga:
"Yoi, ona awata ba o'aa tonaa fei holobenaa
ma gigi'aa ei banabana,
uaa rona fo'afama'edigio,
ma wagii fei namomu ona ponohadiwe'inaa ei rama'a
noramiaa ro'ou a'a minaa ei pai rama'a, minaa ei wareagufu, minaa ei mau rama'a ma minaa ei baua gufu
ba na'uu mei Haidaa.
10 Ona nunuminia ba ro'ou ale'ei rama'aa fei haparaia
ma ale'ei bauaniaa humuu mei Haidaa,
ba ronei bigi haroo mei Haidaniaa o'ou
ma tonaa fei hapara yeni malagufu."
11 Ma una fanunulao ma guainaa lao ei
watauda alo'alo puduu ro'ou pufaba'a pufaba'a
ma watauda pufaba'adiai. Rona faweloinaa fei
gutanaa hapara ma ei gunaroa manumanu ma ei
forafora.
12 Rona laugifabauanai ba,
"Na awata fei Na'uu Sipsipi, fei rona fo'afama'eia
ba i tonaa fei forafora ma ei rawani'a manumanu
ma apa'a ma faufau
ma honua ma hawera ma udugia!"
13 Ma una guainaa minaa ei manumanu pafea
ma i malagufu ma haroo malagufu ma pafoo fei
agi ma ei i ude i laloo e'ei, rona laugi ba:

“I a'a mei fi guta pafoo fei gutanaa hapara ma a'a
fei Na'uu Sipsipi
i ude fei udugia ma honua ma hawera ma
faufau
ranimai ranimai!”
14 Ei gunaroa manumanu, ei rona fawewenai,
rona ware, “Amen,” ma ei forafora, rona fapasi-
naa pu ma uduginia.

6

Ei Banabana

1 A fanunulao, fei Na'uu Sipsipi fi gigi'aa fei
rawarawa banabana a'a ei olorompalo. Ma una
guainaa hemea ei gunaroa manumanu, ei rona
fawewenai, fei laona ale'ei parara ma na ware ba,
“Nomai!”
2 Una fanunu ma na pa'i hepalo po'iaa hosi!
Mei pafona na pa'i hio ma na tonaa fei taona ma
asi'aponilao ale'ei hemea ba iree mua.
3 I'a gigi'aa fei faguapaloaa banabana fei Na'uu
Sipsipi, una guainaa fei faguapaloaa manumanu,
fei na fawewenai, ina ware ba, “Nomai!”
4 Ma hepalodiai hosi na nomai, maumauna
ale'ei fei hafi na ro. Ma mei pafona na tonaa
fei faufau ba i fapedugaa fei gutafarawania ma
fafifo'ainaa ei rama'a i malagufu. Ma na tonaa fei
baua wadu.
5 I'a gigi'aa fei fa'odumanuaa banabana fei
Na'uu Sipsipi, una guainaa fei fa'o'oduiaa manu-
manu na ware ba “Nomai!” Una fanunu ma yei i
pudau hepalo hararapa'o hosi! Mei pafona na pa-
narofaa hepalo manumanu ba i wareinaa rarabaa
ei manumanu.

6 Ma una guainaa fei ale'ei lao na waremai i
dupuaa ei gunaroa manumanu, ei rona fawewe-
nai, “Hepalo choinix* wheat wagii fei bigi'aa heai
arewaa,† oduai litre barley wagii fei bigi'aa heai
arewaa‡ ma apuna fafeloaa fei pao ma fei wine!”
7 I'a gigi'aa fei fa'obaoaa banabana fei Na'uu
Sipsipi, una guainaa fei fagunaroaa manumanu
na ware ba “Nomai!”
8 Una fanunu ma yei i pudau hepalo alaweraa
hosi! Mei pafona, harana Ma'ea, ma Hades fi no-
fararafi'imai nenena. Mei Haidaa na fanaa lagua
fei faufau a'a henono a'a obao feni malagufu ba
lagunei fo'afama'enaa ro'ou wadu, mouabiabia,
funua ma ei manulelelee podu feni malagufu.
9 I'a gigi'aa fei fahaipaniaa banabana, una fa-
nunupa'ia ba i haroo fei tawahafi na apunai na
ude ei fawewenii ei rona fo'afama'eaa ro'ou hefi'a
hamatee fei wareaa mei Haidaa ma fei u'ugaa
ro'ou wagina.
10 Rona haropararaimai ba, “Mena Hapara
Fasu, mena ona fafa'arai ma fa'uai nahaiga
ba o'aa dududuaa ei rama'aa fei malagufu ma
fawanewaneaa fei namoo hai'ou?”
11 I dii, hememea ro'ou na tonaa hepapalo po'iaa
susu ma hemea na warefanaa ro'ou ba ronei
fawiwi'a ma'ida nopa'aloo fei ba na poponai fei
puduu ei rarafii ro'ou nafi ma lofu, ei ba ro'aa
fo'afama'eaa ro'ou hefi'a.
12 Una fanunulao ma ina ufugaa fei fa'oloroaa
banabana. Ma namina rerere fei malagufu.
Fei halo na filoginaa hararapa'o ale'ei susuu

---

* **6:6: 6:6** Ale'ena heai litre † **6:6: 6:6** Fei mugoo po'i *denarius* ale'ei pono'aa fei bigi'aa heai arewaa. ‡ **6:6: 6:6** Ana ale'ei 6:6b

faloloa'ia, bigi'aa ro'ou hugoo memee ma minaa
fei puda na filoginaa roa, ale'ei namo
13 ma ei pi'u haroo pafea na pasinaa malagufu,
ale'ei fei fua na marapasi nabaa na pa'i baua
lalarena.
14 Fei pumanugawe na folarai ale'ei holobe-
naa ne'ia ma minaa ei maugeni ma gufu na
afuedi'ininaa ei pa'aa udeaa ro'ou.
15 Ma ei haparaa fei malagufu, ei na'uu hapara,
ei bauaniaa fo'aa, ei na pa'i watauda manumanu,
ei faufaua, minaa ei humuwa ma minaa ei abaa
humuwa, rona opa'ai i laloo ei walefoaa ei na'a ma
dupuaa ei na'ana'a.
16 Rona warefawe'i a'a ei maugeni ma ei
na'ana'a ba, “Pasi pafoo hai'ou ma opa'ainaa
hai'ou a'a fei pudaa mei fi guta pafoo fei gutanaa
hapara mawe fei sibaa fei Na'uu Sipsipi!
17 Uaa fei baua arewaa sibaa lagua nawe nomai
ma hini i ufalaraipa'i?”

7

144,000 Rona Tama'aidii

1 Nenee fei, na fanunupa'aa gunaroei alo'alo
rona ufalarai a'a obaoei walasusuu feni malagufu,
rona utofa'ainaa obaoei lalarenaa fei malagufu ba
ro'aa pauninaa fei lalarena ba nei'aa agifaa fei
malagufu o fei agi o hepalo haihai.
2 I dii, una fanunupa'aa hemeadiai alo'alo fi
norai raudei ana halo ma i a'ana fei banabanaa
mei Haidaa, mei fi oalao. Ina haropararainaa a'a
gunaroei alo'alo, ei rona pa'i fei faufau ba ro'aa
fagianainaa fei malagufu ma fei agi ma ware ba:

3 “Apuna fagianainaa fei malagufu o fei agi o
ei haihai nopa'aloo fei ba hai'ouna au tamatama
pafoo rawaa ei nafii mei Haidaniaa hai'ou.”
4 Ma una guainaa fei puduu ei rona tama'aidii:
144,000 noramiaa ro'ou a'a minaa ei pai Israel.
5 A'a fei pai Judah 12,000 na tonaa fei lala,
a'a fei pai Reuben 12,000,
a'a fei pai Gad 12,000,
6 a'a fei pai Asher 12,000,
a'a fei pai Naphtali 12,000,
a'a fei pai Manasseh 12,000,
7 a'a fei pai Simeon 12,000,
a'a fei pai Levi 12,000,
a'a fei pai Issachar 12,000,
8 a'a fei pai Zebulun 12,000,
a'a fei pai Joseph 12,000,
a'a fei pai Benjamin 12,000.

Fei Baua Gupuu Rama'a, Susuu Ro'ou Po'iaa

9 Nenee fei, una fanunu ma yei i pudau na
pai hepalo baua gupuu rama'a lomi hemea ba i
wareipa'ia. Noramiaa ro'ou a'a minaa ei baua
gufu, pai, maumau rama'a ma wareagufu ma
rona u i ma'aa fei Na'uu Sipsipi. Susuu ro'ou po'iaa
ua ma rona panarofaa ei habaa haihai i panii
ro'ou.
10 Ma rona harofabauanai ba:
“Fei tela'ana, manumanuu fei Na'uu Sipsipi
mawe mei Haidaniaa o'ou,
mei fi guta pafoo fei gutanaa hapara.”
11 Minaa ei alo'alo, rona ufaweloinaa fei gutanaa
hapara ma ei forafora mawe ei gunaroa manu-
manu, ei rona fawewenai. Rona fapasi'o'o'uinaa

pu i ma'aa fei gutanaa hapara ma losuinaa mei Haidaa,
12 ma rona ware:
“Amen!
Udugia ma hawera
ma apa'a ma warea ‘ta’ ma honua
ma faufaua
i dinaa a'a mei Haidaniaa o'ou
ranimai, ranimai. Amen!”

13 Ma hemea ei forafora na i'iginau, “Ei susuu ro'ou po'iaa—ro'ou hini ma noramiaa ro'ou hitani?”

14 Una ware, “Mena bauana, ona aidadii.”

Ma ina ware, “E'ena, ena ronado'o tonaa fei baua haperaraia; rona fesufapo'inaa ei susuu ro'ou wagii fei namoo fei Na'uu Sipsipi.

15 Si'ei,
“Ro'aa u i ma'aa fei gutanaa haparaa mei Haidaa
ba ro'aa paniaa panina arewaa ma poi laloo fei humuna;
ma mei fi guta pafoo fei gutanaa hapara
i hawainaa ro'ou a'a fei palena.
16 Lomidiai ba ro'aa bao ma sigigi.
Lomi ba i famaguhaguaa ro'ou fei halo,
o ne'a manumanu na babai.
17 Uaa fei Na'uu Sipsipi i memewaa fei gutanaa hapara
i oanaa oma'ama'aa ro'ou;
i noduginaa ro'ou a'a fei ranuu harenua.
Ma mei Haidaa, i huguaa minaa ei ranuu pudaa ro'ou.”

8

Fei Fa'olorompaloaa Tamatama ma fei Hagii Bafu, Pa'afina Gold

1 I'a gigi'aa fei olorompaloaa banabana, lomi
ma'ida waigia i gufu pafea laloo ale'ei hesuwi
hour.
2 Ma una fanunupa'aa ei oloromea alo'alo,
ei ro'ei u i ma'aa mei Haidaa ma rona tonaa
olorompalo maniwa.
3 Ina nomai hemeadiai alo'alo, mei na pa'i hagii
bafuu hafi na dufaa, pa'afina gold ma namii u i
ma'aa fei tawahafi na apunai. Rona fania ei lafu-
lafuaa ei apunaiaa mei Haidaa fininaa watauda
dufaa hagu ba inei fani fana i pafoo fei tawa
apunaia pa'afina gold i ma'aa fei gutanaa hapara.
4 Fei dufaa hagu fininaa ei lafulafuaa ei apuna-
iaa mei Haidaa na asi'aa a'a fei panii mei alo'alo
dinaa pafea i ma'aa mei Haidaa.
5 Ma mei alo'alo na tonaa fei hagi, nofinaa
hafi a'a fei tawahafi na apunai ma bainafa'inaa
pafoo fei malagufu; ma na pa'i parara, hugugu,
a'egime'aiaa usida ma namina rerere fei
malagufu.

Ei Maniwa

6 Ma ei oloromea alo'alo, ei rona pa'i olorompalo
maniwa, ba ro'aa hugufia.
7 Mei rawarawaa alo'alo na hugufaa fei mani-
wana ma na logunaree malagufu ei manumanu
ale'ei ei mugoo fininaa hafi fihafuinaa namo. Na
gu'a heai a'a oduai malalaa fei malagufu, heai a'a
oduai haihai ma minaa ei guana mamarawii.

8 Mei fahelaguiaa alo'alo na hugufaa fei maniwana ma hepalo manumanu ale'ei baua maugeni namina gu'agu'a ma ina siminaa laloo agi. Ma heai a'a oduai fei agi na filoginaa namo.
9 Heai a'a oduai manumanu laloo agi na ma'e ma hepalo a'a odumanu wagii minaa ei baua wa na fagiana.
10 Mei fa'o'oduiaa alo'alo na hugufaa fei maniwana ma hepalo baua pi'u namina weguwegu ale'ei ramai na pasigio pafea, pasi pafoo heai a'a oduai ei ranu—
11 haraa fei pi'u fei, Para'aa.* Heai a'a oduai ei baua ma pusu'o ranu na filoginaa para'aa ma watauda rama'a rona ma'e wagii fei ranu na para'a.
12 Mei fagunaroaa alo'alo na hugufaa fei maniwana ma na hafelo heai a'a oduai ei au fei halo, fei puda ma ei pi'u ba ale'ei heai a'a oduai na filoginaa roromaa. Heai a'a oduai ei arewaa na roro ma fei poi anaa.
13 Ei a fafanunulao, na guainaa hefaa manuaa fi fidulao ma na harofabauana ba, “Fagiana! Fagiana! Fagiana a'a ei rona oa i malagufu, uaa o'oduei alo'alo ba ro'aa hugufaa ei maniwa!”

9

1 Mei fahaipaniaa alo'alo na hugufaa fei maniwana ma una fanunupa'aa hepalo pi'u na pasirai pafea dinaa malagufu. Fei pi'u na tonaa fei gigigii fei walaloa lomi ia'iana.
2 I'a gigiaa fei walaloa lomi ia'iana, fei hagu na asi'aa wagina ale'ei haguu hepalo baua fe'aa. Fei

* **8:11: 8:11** Warea English ba *Wormwood*

halo ma fei pumanugawe na roro a'a fei haguu fei
walaloa lomi ia'iana.
3 Ma wagii fei haguu ei teraupu na pasinaree
feni malagufu ma na fanaa ro'ou fei faufau ale'ei
ei difowai.
4 Hemea na ware a'a ro'ou ba ronei'aa fafeloaa
ei guanaa feni malagufu o hepalo haihai ma'uaa,
uniaa ei lomi rona pa'i fei tamatamaa mei Haidaa
pafoo rawaa ro'ou.
5 Lomi rona tonaa fei faufau ba ro'aa
fo'afama'eaa ro'ou, ma'uaa, ronei haperara'uaiaa
ro'ou laloo haipani puda. Ma fei fi'iaa ro'ou ana
pa'aa ale'ei fei taduaa fei difowai.
6 A'a ei arewaa ei, ei rama'a, ro'aa labarai
fama'ema'ee ro'ou, ma'uaa lomi ro'aa pa'ia; nun-
umiaa ro'ou ba ro ma'e, ma'uaa fei ma'ea lomi i
pa'aa ro'ou.

7 Fei maumau ei teraupu ale'ei ei hosi, ei ba ro'aa
adigupenaa fifo'aia. Pafoo tabaa ro'ou, na pa'i
ale'ei tao, pa'afina gold ma fei mau pudaa ro'ou
ale'ei rama'a.
8 Hugoo tabaa ro'ou ale'ei hugoo paraa pifine
ma difoo ro'ou ale'ei lion.
9 Rona pa'i rapirapii niniwai, pa'afina iron ma
inaiaa pau ro'ou ale'ei meme'ii unuu watauda
hosi ma chariot rona adigupenaa fifo'aia.
10 Wawaa ro'ou na tadu ale'ei taduaa difowai
ma a'a ei wawaa ro'ou na pa'i faufau ba ro'aa
haperaraiaa ei rama'a laloo hapaini puda.
11 Mei haparaa ro'ou, mei alo'aloo fei walaloa
lomi ia'iana, harana Abaddon a'a fei warea
Aramea ma fei harana a'a fei warea Greece,

Apollyon.*
12 Fei rawarawa fagianaa na nodigilao; guapalo-
diai i nomai.
13 Mei fa'oloroaa alo'alo na hugufaa fei mani-
wana ma una guainaa hepalo lao noranamai a'a
ei manumanu na suarai† wagii fei tawahafi na
apunai, pa'afina gold, fei yei i ma'aa mei Haidaa.
14 Ina warenaa a'a mei fa'oloroaa alo'alo, mei na
pa'i maniwa ba, “Alaraa gunaroei alo'alo, ei rona
fau yei a'a fei baua ranu Euphrates.”
15 Ma gunaroei alo'alo, ei ronado'o guta
nopa'amii fei pa'aa au fei, fei arewaa laloo fei
puda ma igisimasi fei, ronawe ala ba ronei
fo'afama'eaa hemea a'a o'odui a'a minaa ei
rama'a.
16 Puduu ei fo'aa rona hugi pafoo ei hosi, ale'ei
enu pu'u pufaba'a pufaba'a. Una guainaa fei
puduu ro'ou.
17 Maumau ei hosi ma ei rapi'aa ro'ou laloo fei
mefiu ale'ei ba: Ei rapirapii niniwai ro'ou na ro
ale'ei hafi, pa'aa marawi ma rewarautao ale'ei
babaiaa mugoo. Maumau tabaa ei hosi ale'ei
tabaa lion ma fei hafi, hagu ma babaiaa mugoo na
lele'amai poaa ro'ou.
18 Ma hemea a'a o'odui a'a minaa ei rama'a na
ma'e wagii odumanu manumanu: fei hafi, fei
hagu ma fei babaiaa mugoo, ei na lele'amai poaa
ro'ou.
19 Fei faufau ei hosi na ude i poa ma wawaa
ro'ou; uaa ei wawaa ro'ou ale'ei wa'a ma na pa'i
tabaa ro'ou ba ro'aa tadu.

---

* **9:11: 9:11** *Abaddon* ma *Apollyon* hanuna ba *mei Birosia.*
† **9:13: 9:13** O, *hepalo lao noranamai a'a ei wadu*

20 Ei dufuu rama'a, ei lomi rona ma'e wagii e'ei
hafelo'a e'ei, ana lomi rona filoginaa naranara o
bigi'aa ro'ou; rona losui'uaialao ei pigea ma ei
manumanu ale'ei gold, silver, bronze, mugoo—
haidaa sifisifi, ei lomi rona fanunupa'i, guaipa'i o
talaipa'i.
21 Ana lomi rona filoginaa naranara wagii ei
fo'afama'ea, bigi'aa ei puala, ei fitatafipa'aia ma ei
fafanaoaa ro'ou.

10

Hemei Alo'alo ma fei Pusu'o Holobenaa

1 I dii, una fanunupa'aa hemeadiai faufau
alo'alo fi norai pafea. Hawaa uguna, papalei ma
na pa'i pua'oo palalaa tabana; mau pudana ale'ei
fei halo ma guei pinena ale'ei u ma na weguwegu.
2 Ina panarofaa hepalo pusu'o holobenaa na
folorai i panina. Ina fa'ugaa raudei pinena ma'au
i pafoo fei agi ma raudei mauwina, i pafoo fei
malagufu
3 ma ina memewai ale'ei hepalo lion. I'a haro-
haro, ei lao olorompaloei parara na wareware.
4 Ma ro'aa ware olorompaloei parara ba a ne'i
ma'uaa, una guainaa hepalo lao pafea na ware,
“Obainaa tamanu rona wareia ei olorompalo
parara ma onei'aa ne'inia.”
5 Ma mei alo'alo, mei unado'o fanunupa'ia na u
i pafoo fei agi ma fei malagufu, ina roainaa pafea
raudei panina ma'au.
6 Ma ina warefa'unai a'a mei fi oalao ranimai
ranimai, mei na famamaraiaa fei pumanugawe,
minaa ei haroo pafea, fei malagufu ma minaa ei

wagina, fei agi ma minaa ei lalona ma ina ware,
“Lomidiai fawiwi'aia!
7 Ma'uaa, laloo ena arewaa na hugufaa fei mani-
wana mei fa'oloromeaiaa alo'alo, fei opa'aiaa mei
Haidaa, i powe arewapedu ana ale'ei idii wareia
a'a ei nafina, ei mamama'a.”
8 Ma fei lao ado'o guainia noranarai pafea na
ware hepoadiai a'au ba: “Re tonaa fei holobenaa,
fei na folorai panii mei alo'alo, mei na ufalarai
pafoo fei agi ma fei malagufu.”
9 Si'ei una dinaa a'a mei alo'alo ma i'iginia ba nei
fanau fei pusu'o holobenaa. Ina ware a'au ba, “Ni.
Hanaia. I para'a i laloo pahanamu ma'uaa laloo
poamu i ro'o ale'ei musii lao.”
10 Una tonaa fei pusu'o holobenaa i panii mei
alo'alo ma hanaia. Namina ro'o ale'ei musii
lao laloo poau, ma'uaa a hanapedudigia, namina
para'a.
11 Ma na warefanau, “Onei diware'audinaa
watauda rama'a ma ei baua gufu, ei rama'aa
u'ugai wareagufu ma ei hapara.”

11

Helagui Umuia

1 Hemea na fanau hepalo tatapai ale'ei manu-
manuu wawarei puduu malaa manumanu ma na
warefanau, “Re tapainaa malaa fei humuu mei
Haidaa ma fei tawahafi na apunai ma wareinaa ei
losuia lalona.
2 Ma'uaa, fei malalaa humuu i ano; onei'aa
tapainia uaa na udenaa a'a ei Gentile. Ropowe
tatalai pafoo fei gufu apuna laloo gunaroa pa'ania
ma guai puda.

3 Ma a fani faufau a'a laguei umuiaa umuu ma
laguwe wareaa ei diware'auga laloo hefa pufaba'a
ma enu pu'u ma oloroa pa'ania arewaa ma susuu
lagua ale'ei susuu ei rona faloloa'i.
4 Laguei, ana siguapaloei haihai olive ma gua-
paloei ude'udee we'ai yei ma'aa mei Fasuu feni
malagufu.
5 Nabaa nemea ba i fafeloaa lagua, i lele'amai
poaa lagua hafi ma pisi'onomaa ei bidibidii unuu
lagua. Fei mau ma'ea ale'ei i tonia mei ba i fafeloaa
lagua.
6 Na pa'i faufau lagua ba lagu'aa fawi'aa fei
pumanugawe lomi i pa'i maunu a'a fei au laguna
wareaa ei diware'auga ma ana pa'i faufau lagua
ba lagu'aa filoginaa namo fei agi ma fagianainaa
feni malagufu a'a minaa ei mau funua ana ale'ei
nunumiaa lagua.
7 Ena laguna fapedugaa u'ugaa lagua, fei man-
ulelele na wala'anamai a'a fei walaloa lomi ia'iana
ba i fanima'aa lagua ma na fugoinaa lagua ma
fo'afama'eaa lagua.
8 Ei hudi unuu lagua na haino ua wagii fei talaa
fei baua gufu, fei rona roroihanunuinia ba Sodom
ma Egypt, fawelei ana rona fatawaiaa mei Fasuu
ro'ou.
9 Laloo oduai ma hesuwi arewaa ei rama'a, no-
ramiaa ro'ou a'a minaa ei rama'a, ei pai rama'a,
minaa ei wareagufu ma ei baua gufu ma ro'aa
u'igoaa hudi unuu lagua ma lomi ro'aa uga ba
ro'aa i'ifinaa lagua.
10 Ei rama'aa malagufu ro'aa ni'eni'e wagii fei
lagii lagua ma hamamani, fifanii fanaa ro'ou, uaa
laguei mamama'a laguei, lagunado'o fanima'aa ei

rona guta yeni malagufu.
11 Ma'uaa, nenee oduai ma hesuwi arewaa
fei fawewenii harenuaa mei Haidaa na wadu'aa
lagua ma laguna asi'a'unaa pinee lagua ma ron-
amina ma'aurerere ei rona fanunuaa lagua.
12 Ma lagunawe guainaa hepalo baua lao no-
ramiana pafea na warenaa a'a lagua ba, “Nomai
yeni pafea.” Ma laguna dinaa pafea wagii hepalo
papalei ma rona ufanunulao ei bidibidii unuu
lagua.
13 Ana a'a fei au fei, namina rerefabauana fei
malagufu ma hepalo a'a hefua wagii minaa ei
manumanu laloo fei baua gufu na wata'o'o. Ma
oloromfua pufaba'a rama'a, rona ma'e wagii fei
rereaa fei malagufu. Ma ei dufuu rama'a, rona
ma'aufafelo ma fani honua a'a mei Haidaniaa fei
gufuu pafea.
14 Fei faguaiaa fagianaa na nodigilao; lomi i
madii ma iwe nomai fei fa'oduaiaa fagianaa.

Fei Fa'olorompaloaa Maniwa

15 Mei fa'oloromeaiaa alo'alo na hugufaa fei
maniwana ma hefi'a baua lao i pafea na ware:
“Fei haparaiaa feni ano
nawe oanaa haparaiaa mei Fasuu o'ou
mawe mei Christ,
ma ipowe oanaa hapara ranimai ranimai.”
16 Ma ei enu pa'ania ma gunaroa forafora mina
mina, ei rona guta pafoo ei gutanaa ro'ou gutaa
hapara i ma'aa mei Haidaa, rona fapasi'o'o'ui ma
losuinaa mei Haidaa
17 ma rona ware,
“Hai'oufi ware ‘ta’ a'amu mena Fasu, mena Faufau
Haidaa,

yoi mena oifi oa eni ma mina,
uaa onawe tonaa fei baua faufaumu
ma fa'asi'anaa fei haparaiamu.
18 Ei baua gufu, rona siba;
ma fei sibamu na nomai.
Na nodigimai fei au ba o'aa dududuaa ei ma'ea,
ma pono'aa ei nafimu, ei mamama'a,
ma ei apunaiamu ma ei rona fahonuaa fei haramu,
fipuinaa ei rona pa'i haraa ro'ou ma ei lomi—
ma ana ba o'aa fagianainaa
ei rona fagianainaa feni malagufu."
19 Ma fei humuu mei Haidaa i pafea na gigi ma i laloo humuna una fanunupa'aa fei bao fei fi'ugaiana. Ma na a'egime'aimai fei usida ma na meme'ai fei hugugu ma parara ma na rerere fei malagufu ma na ropa ei we'ia manumanu ale'ei mugoo.

12

Mei Pifine ma fei Dragon

1 Ma na arewamai i pafea hepalo baua hilala i fananawalaiaa puda: hemea pifine na lalawainaa fei halo ma na ude i haroo pinena fei puda ma tao tabana ei hefua ma guapalo pi'u.
2 Ina wareu ma aifabauana a'a fei fi'ina hamatee ba i wanini.
3 Ma hepalodiai hilala na arewamai i pafea: hepalo baua roa dragon na pa'i olorompalo tabana ma hefua waduu taba ma olorompalo tao ei tabana.
4 Fei wawana na rosiminaa hepalo a'a odumanu wagii minaa ei pi'u pafea ma nafa'inaa ro'ou i

malagufu. Fei dragon na u i ma'aa mei pifine, mei
ba i wanini ba i pisi'onomaa mei baduu ena na a
waninimai.
5 Ina waninaa hemea na'u wawane, mei ba i
haparainaa minaa ei baua gufu a'a fei o, pa'afina
iron. Ma mei baduu hemea na poronaa pafea
a'a mei Haidaa ma a'a fei gutanana, fei gutaa
haparaiana.
6 Mei pifine na adigupenaa fawelei lomi haihai o
guana a'a fei gutanana, fei pagi'augaa mei Haidaa,
mei ba i wagi'inia laloo hefa pufaba'a ma enu pu'u
ma oloroa pa'ania arewaa.
7 Ma na pa'i fifo'aia i gufu pafea. Michael
mawe ei alo'alona na fifo'ai a'a fei dragon ma ei
alo'alona.
8 Ma'uaa lomi ronamina faufau lalau ma rona
pasidi'ininaa fei gutanaa ro'ou i pafea.
9 Fei baua dragon, rona bainafa'inia pu—fei
wa'a mina mina, harana mei hani'u o Satan,
mei i susuaninaa minaa feni malagufu. Rona
bainafa'inia pu fipuinaa ei alo'alona.
10 Ma una guainaa hefaa baua lao i pafea na
ware ba:
“E'eni nawe nomai fei tela'ana,
fei faufau ma fei haparaiaa mei Haidaniaa
o'ou,
ma fei foraforaa mei Christ.
Uaa mei i ware ba rona tata ei lofuu o'ou,
mei i ware ale'ei i pudaa mei Haidaa arewaa
ma poi,
rona bainafa'inia pu.
11 Rona fugoinia
wagii fei namoo fei Na'uu Sipsipi
ma wagii fei u'ugaa ro'ou;

lomi ronamina haguaa ei fawewenii ro'ou
ba ro'aa ma'auputoto a'a fei ma'ea.
12 Si'ei, hamonei ni'eni'e, hamu'ou ena haroo pafea
ma hamu'ou ena hamona guta wagina!
Ma'uaa, a'a fei malagufu ma fei agi, hamuna fa-giana,
uaa mei hani'u na upunaree a'a hamugua.
Inamina siba,
uaa ina aida ba fei auna na gu."
13 I'a fanunupa'ia fei dragon ba rona bainafa'inia malagufu, ina teteaa mei pifine, mei na waniniaa mei baduu wawane.
14 Rona fanaa mei pifine guapaloei pau manuaa ba nei fidunaa a'a fei gutana, fei na pagi'audii fawelei lomi haihai o guana ba hefi'a ro'ado'o oma'aia laloo fei au, ei au ma hesuwi au ma i tauhafo panii fei wa'a.
15 Ma na mumunisiminaa watauda ranuu poana fei wa'a ba i nuguitonaa mei pifine a'a fei wanii ununa.
16 Ma'uaa fei malagufu na hadumaa mei pifine mei hamatee na hawainaa poana ma hunumaa fei ranu, fei mumunisimiaa fei dragon i poana.
17 Ma fei dragon namina siba a'a mei pifine ma na asi'aa ba i fifo'ai a'a ei dufuu na'una—ei rona neneraa ei wareaa mei Haidaa ma panarofaa fei u'ugaa Jesus.

13

1 Ma fei dragon na* ufalarai yei piye.

Fei Manulelele na Wala'amai Agi

---

* **13:1: 13:1** Hefi'a ne'ia ba *Ma yau na*

Ma una fanunupa'aa hepalo manulelele fi
lele'amai agi. Ina pa'i hefua waduu tabana ma
olorompalo tabana ma hefua tao, hepalo pafoo
hepapalo wadu ma pafoo hepapalo tabana na pa'i
hepalo hara na warefafeloaa mei Haidaa.
2 Maumau fei manulelele fanunupa'au ale'ei
leopard, ma'uaa pinena ale'ei bear ma poana
ale'ei lion. Fei dragon na fanaa fei manulelele fei
faufauna, fei gutanana, gutaa hapara ma fei baua
forafora.
3 Hepalo ei tabaa fei manulelele na pa'i baua
dibaa loralora, dibaa wadu, fei anaa i fama'eia,
ma'uaa na mafo fei loralorana. Ma minaa feni
ano, ronamina maduofo ma neneraa fei man-
ulelele.
4 Ei rama'a, rona losuinaa fei dragon uaa ina
fanaa fei forafora a'a fei manulelele ma ana rona
losuinia ma i'igai, “Hini i ale'ei fei manulelele?
Hini i fifo'aipa'i a'ana?”

5 Hemea na fani poaa fei manulelele ba nei
warefa'agu'agui, warefafeloaa mei Haidaa ma
fa'asi'anaa fei foraforana laloo gunaroa pa'ania
ma guai puda.
6 Ina warefafeloaa mei Haidaa, fei harana, fei
gufuna mawe ei rona guta i gufu pafea.
7 Ina pa'i fei faufau ba i fifo'ai a'a ei apunaiaa
mei Haidaa ma muainaa ro'ou. Ma na tonaa
fei forafora a'a minaa ei pai, gufu, rama'a u'ugai
wareagufu ma baua gufu.
8 Minaa ei rama'aa malagufu ro'aa losuinaa
fei manulelele—minaa ei lomi haraa ro'ou laloo
fei bu'uu harenua, fei bu'uu fei Na'uu Sipsipi,
fei rona fo'afama'eia wagii fei mamaraiamii feni

malagufu.†
9 Hini na pa'i adiana nei guai.
10 Nabaa nemea ba ro'aa fawadu'ainia bobo'aia,
ipowe wadu'ai.
Nabaa nemea ma'ema'enaa wadu,‡
fei wadu i fo'afama'eia.
Wagii fei, ei apunaiaa mei Haidaa, ronei apitai ma oafagugu.

Na Wala'amai Malagufu fei Manulelele

11 Ma una fanunupa'aa hepalodiai manulelele fi lele'amai a'a feni malagufu. Ina pa'i guapalo wadu tabana ale'ei na'uu sipsipi, ma'uaa na wareware ale'ei dragon.
12 Ina tonaa fei foraforaa fei rawarawa manulelele ba haduhaduna ma ware ba minaa ei rama'aa malagufu nei losuinaa fei rawarawa manulelele, fei nawe mafo fei loralorana, fei anaa i fama'eia.
13 Ma ina bigi'aa ei baua hilalaa foigia ma ana na fapasiaree fei hafi pafea dinaree pu i pudaa ei rama'a.
14 Si'ei ba ina bigi'aa ei hilala a'a ei faufau fei rawarawa manulelele, ina sifi'aa ei rama'aa malagufu. Ina ware ba ronei fa'ufalarainaa hepalo ale'ei haduo, hepalo ba i fani honua a'a fei manulelele, fei na paugia fei wadu ma'uaa ana fi guta.
15 Ina tonaa fei faufau ba i fani faweweni a'a fei haduoo fei rawarawa manulelele ba i warepa'i ma ware ba hini lomi i losuinaa fei haduo, nei ma'e.

---

† **13:8: 13:8** O, *laloo fei bu'u, fei na ude a'a fei mamaraiamii feni malagufu, fei bu'uu harenuaa, fei hapee fei Na'uu Sipsipi rona fo'afama'eia.* ‡ **13:10: 13:10** Hefi'a ne'ia ba *Nabaa nemea i fo'afama'enaa wadu*

16 Ana ina ware ba hememea nei tonaa fei lala
i panina pepei ma'au o pafoo rawana, minaa ei
rona pa'i haraa ro'ou, o lo'e, na pa'i watauda
manumanu, o lo'e, rona humuwai, o lo'e.
17 Ma lomi nemea ba i pono o alo manumanu
nabaa lomi na pa'i fei lala, fei na pa'i haraa fei
manulelele o fei puduu wawarei fei harana.

18 Sifeni feni ba onei pa'i fei apa'ifarawania.
Hini na pa'i apa'ana nei wareinaa fei wareiaa fei
manulelele, uaa fei, wawarei fei wareiaa hemea
rama'a. Fei wareiana, 666.

14

Fei Na'uu Sipsipi ma ei 144,000

1 Ma una fanunu ma ina u i ma'au fei Na'uu
Sipsipi, na u pafoo fei Maugeni Zion ma i a'ana
144,000, ei rona pa'i fei harana ma fei haraa mei
Amana pafoo rawaa ro'ou.
2 Ma una guainaa hepalo manumanu na no-
rai pafea ale'ei meme'ii unuu mamaua ma hefaa
baua parara. Fei guaiau ale'ei ei inaiaa ei harp.
3 Ma rona laugaa hepalo manufau lauga i ma'aa
fei gutanaa hapara, ei gunaroa manumanu, ei
rona fawewenai mawe ei forafora. Lomi ne-
mea na ono fei lauga, uniaa ei 144,000, ei pono-
hadiwe'ia a'a feni malagufu.
4 E'ei lomi rona fa'ido'idonaa unuu ro'ou a'a
ei pifine, uaa rona fanima'aiaa ana ro'ou ma
fafa'arai ma i dinaia fei Na'uu Sipsipi, rona nene-
gia. Ina pono'aa ro'ou dupuaa rama'a ba ro'ou
ale'ei rawarawa fana a'a mei Haidaa mawe fei
Na'uu Sipsipi.

5 Lomi hepalo sifi'a i lele'amai poaa ro'ou; lomi
hepalo tataa ro'ou.

O'oduei Alo'alo

6 Ma una fanunupa'aa hemeadiai alo'alo na
fidufidu haroo pafea ma i a'ana fei rawani'a
warea, fei i udelao ba i u'ufanaa ei rona guta
i malagufu—a'a minaa ei gufu, ei pai, ei rama'a
u'ugai wareagufu ma ei mau rama'a.
7 Ma ina warefabauana, "Ma'auaa mei Haidaa
ma fani hawera a'ana, uaa na nodigimai fei au
dududuana. Losuinaa mei na famamaraa fei
pumanugawe, fei malagufu, fei agi ma minaa ei
wediwedii ranu."
8 Mei fahelaguiaa alo'alo na neneramai ma
ware, "Na pasi! Na pasi fei Baua Gufu Baby-
lon, fei na fahunumaa minaa ei gufu a'a fei nu-
mana wine, fei i fapoapoainaa ro'ou a'a ei fiharo-
haroipa'aiana."
9 Ma mei fa'o'oduiaa alo'alo na neneramai ma
warefabauana, "Hini i losuinaa fei manulelele
ma fei haduona ma tonaa fei tamatamana pafoo
rawana o panina,
10 hia ana i hunumaa fei wine, fei sibaa mei
Haidaa, fei namina rata, fei na ipia laloo fei baraa
fei sibana. Mei rama'a mei i fagiana a'a fei baba-
iaa mugoo na gu'agu'a inamoaa ei apunai alo'alo
mawe fei Na'uu Sipsipi.
11 Ma fei haguu fei fagianaa ro'ou i asi'anaa
pafea ranimai ranimai. Lomi hepalo arewaa o poi
gutafawenaia a'a ei rona losuinaa fei manulelele
mawe fei haduona, o ei rona tonaa fei lalaa fei
harana."

12 Sifeni hepalo manumanu ba ronei apitai wag-
ina, ei apunaia, ei rona neneraa ei wareaa mei
Haidaa ma oafagugufipui a'a Jesus.
13 Ma una guainaa hepalo lao na norai pafea ma
na ware, “Ne'i: Na pa'i hawegiaa ei ma'ea, ei ro'aa
ma'e a'a mei Fasu e'eni ma nolao.”
Na ware fei Spiriti ba, “Hi'i, ropowe fawenai
a'a fei bigi'aa ro'ou, uaa ei bigi'aa ro'ou i neneraa
ro'ou.”

Fei Au Hufu'aa feni Malagufu

14 Una fanunu ma i ma'au na pa'i hepalo po'iaa
papalei ma mei “ale'ei na'uu rama'a” na guta
pafoo fei papalei ma na pa'i taona, pa'afina gold
ma na pa'i hepalo wararoa wadu i panina.
15 Ma hemeadiai alo'alo na wala'amai a'a fei hu-
muu mei Haidaa ma harofabauana a'a mei fi guta
pafoo fei papalei, “Tonaa fei wadumu ma hufu,
uaa fei au hufu'a na nodigimai, uaa fei malagufu
na mara.”
16 Si'ei, mei pafoo fei papalei na lalaninaa fei
waduna pafoo feni malagufu ma hufu'aa feni
malagufu.
17 Hemeadiai alo'alo na wala'amai a'a fei hu-
muu mei Haidaa i pafea ma ana na pa'i wararoa
waduna.
18 Ma hemeadiai alo'alo, mei oma'aa fei
hafi, noramiana a'a fei tawahafi na apunai
na warefabauanainaa a'a mei hemeadiai na
pa'i fei wararoa wadu ba, “Tonaa fei wararoaa
wadumu ma hufu'aa ei puroroaa fuaa grape a'a
fei pa'apa'aa fei malagufu, uaa rona mara.”
19 Mei alo'alo na lalaninaloo fei waduna a'a fei
malagufu, na dupuaa ei fua ma siminia a'a fei
apiaa fofoo wine, fei sibaa mei Haidaa.

20 Rona hapunirataiaa ro'ou a'a fei apiaa fofoo
wine auguu fei baua gufu ma na wigii namo wagii
fei apiaa fofoo. Merena na fipupudui a'a fei taree
tabaa fei hosi, malana ale'ei 1600 stadia.*

15

Oloromeai Alo'alo a'a ei Olorompaloei Mau Funua Hafelo'a

1 I pafea una fanunupa'aa hepalodiai pa'aa baua
hilala: oloromea alo'alo a'a ei olorompalo a'apoo
funua hafelo. Nenee e'ei, ipowe pedu fei sibaa mei
Haidaa.
2 Ma una fanunupa'aa fei ale'ei agi ba ina
malewa, fihafuinaa hafi ma ei rona muainaa fei
manulelele ma fei haduona ma fei wawarei ha-
rana, rona ufalarai yei piye. Mei Haidaa na fanaa
ro'ou ei harp
3 ma rona laugaa fei laugaa Moses, mei nafii mei
Haidaa ma fei laugaa fei Na'uu Sipsipi:
"Na bauana ma na rawani ei bigi'amu mena Fasu,
mena Faufau Haidaa.
Ei maumaumu na wanewane ma fa'uai,
mena Hapara a'a minaa ei arewaa.
4 Hini ba lomi i ma'auio,
ma lomi i fani hawera a'a fei haramu, mena
Fasu?
Uaa ana yoi ua, mena na apunai.
Minaa ei baua gufu
rowemii losui i ma'amu,
uaa ei wanewanea bigi'amu nawe arewa."

---

* **14:20: 14:20** Ale'ena 300 kilometres

5 Nenee fei una aranaa pafea ma na gigi fei
humuu mei Haidaa poroporo, fei na pa'i fei U'uga
lalona.
6 A'a fei humuu mei Haidaa, rona wala'amai ei
oloromea alo'alo fininaa olorompaloei mau funua
hafelo. Ei susuu ro'ou namina malewa ua, namina
agime ma na pa'i adii niniwai ro'ou, pa'afina gold.
7 Ma hepalo a'a obaoei manumanu, ei rona
fawewenai, na fanaa ei oloromea alo'alo ei
olorompalo lopi pa'afina gold, ei na pepesu a'a fei
sibaa mei Haidaa, mei fi oalao ranimai ranimai.
8 Ma fei humuu mei Haidaa na pepesu a'a fei
hagu wagii fei hawerana ma fei faufauna ma lomi
hemea ba i wadu'ainaa fei humuu mei Haidaa
hawina ba ei olorompaloei mau funua hafelo i a'a
ei oloromea alo'alo na pedu.

16

Ei Olorompalo Lopii fei Sibaa mei Haidaa

1 Ma una guainaa hepalo baua lao noramiana
wagii fei humuu mei Haidaa ma na warenaa a'a
ei oloromea alo'alo ba, “I pafoo fei malagufu, wi
ipiaa ei olorompalo lopi, ei na pa'i fei sibaa mei
Haidaa lalona.”
2 Mei rawarawaa alo'alo naree ipiaa fei lopina i
pafoo fei malagufu ma a'a ei rona pa'i fei lalaa fei
manulelele ma losuinaa fei haduona, rona tonaa
ei baua loralora ma namina fi'ifafelo.
3 Mei fahelaguiaa alo'alo na ipiaa fei lopina
pafoo agi ma na filoginaa namo fei agi ale'ei
namoo ma'ea ma minaa ei manumanu laloo agi na
ma'e.

4 Mei fa'o'oduiaa alo'alo na ipiaa fei lopina i
pafoo ei bauanai ma pusu'o ranu ma na filoginaa
raraa.
5 I dii, una guainaa mei alo'alo, mei oma'aa ei
ranu na ware,
“Na wanewane fei dududuamu,
yoi, mena oifi oa eni, mena ona oa mina mina,
mena Apunaia,
ma na wanewane fei;
6 uaa rona fawiginaa namoo ei mamama'a mawe
ei apunaiamu,
ma ona fani numaa ro'ou raraa ale'ei lagii
ro'ou.”
7 Ma una guainaa fei tawahafi na apunai na ware:
“Hi'i, mena Fasu, mena Faufau Haidaa,
na wanewane ma fa'uai fei dududuamu.”
8 Mei fagunaroaa alo'alo na ipiaa fei lopina i
pafoo fei halo ma fei halo na tonaa fei faufau ba
i faloranaa ei rama'a fei hafi.
9 Ronamina rora a'a fei babaiaa fei ma rona
umuaa fei haraa mei Haidaa, mei na oma'aa ei
mau hafelo'a funua, ma'uaa, lomi rona'u filoginaa
naranaraa ro'ou ma fani udugia a'ana.
10 Mei fahaipaniaa alo'alo na ipiaa fei lopina
i pafoo fei gutanaa fei manulelele, fei gutanaa
hapara ma fei haparaiana nawemina roroma ua.
Ronamina taduaa rawerawee ro'ou ei rama'a a'a
fei fi'ia
11 ma rona umuaa mei Haidaniaa fei gufu pafea,
uaa ei fi'ia ma loraloraa ro'ou, ma'uaa lomi rona'u
filoginaa naranaraa ro'ou wagii ei bigi'aa ro'ou.
12 Mei fa'oloroaa alo'alo na ipiaa fei lopina i
pafoo fei Baua Ranu Euphrates ma fei ranuna na

nunu ba ei hapara noramiaa ro'ou anaa halo ronei
pa'i talaa ro'ou.
13 Ma una fanunupa'aa odumanuei hafelo'a*
spiriti, maumau ro'ou ale'ei mudau; rona
wala'amai poaa fei dragon, poaa fei manulelele
ma poaa mei sifisifi mamama'a.
14 Ro'ou spiritii pigea ma rona bigi'aa ei hilalaa
foigia ma aununaa a'a ei haparaa minaa feni ano
ma figupuinaa ro'ou ba ronei fo'ai wagii fei baua
arewaa mei Faufau Haidaa.
15 “Fanunu, una nomai ale'ei hemea fafanao! Na
pa'i hawegiana mei i werawera ma na pa'i susuna
ba lomi i alawata ma mamafa.”
16 Ma rona figupuinaa ei hapara fawelei rona
roroinia Armageddon a'a warea Aramea.
17 Mei fa'oloromeaa alo'alo na ipiaa fei lopina
haroo pafea ma hepalo baua lao noranamai laloo
fei humuu mei Haidaa wagii fei gutanaa hapara
na ware ba, “Ina ha'iai!”
18 Ma na pa'i a'egime'aiaa fei usida, na o'onu fei
hugugu, na pararai fei parara ma namina bauanai
fei rereaa fei malagufu. Lomi na pa'i rereaa feni
malagufu ale'ei mina nopa'amii fei, namina rata-
diai fei rererea fei.
19 Fei baua gufu na ba'atawaranaa odumanu ma
ei pusu'o gufu laloo ei baua gufu rona pasi. Mei
Haidaa na nonominaa fei Baua Gufu Babylon, fei
Bauana ma na fania fei bara, fei na mere a'a fei
wine fei baua sibana.
20 Minaa ei gufu i pafoo agi rona pa'ai ua ma ei
maugeni ana lomi ro'ou yei.

---

* **16:13: 16:13** Warea Greek *odumanuei loloaa*

21 I haroo pafea na ropagio i pafoo ei rama'a ei
baua mugoo awataa ro'ou ale'ei 45 kilogram. Ma
rona umuaa mei Haidaa wagii fei, uaa fei hafelo'a
manumanu fei, namina rata.

17

Mei Pifine pafoo fei Manulelele

1 Hemea ei oloromea alo'alo, ei rona pa'i ei
olorompalo lopi namii ware a'au ba, “Nomai, a
fama'aio fei lagii mei pa'aa pifinee tala, mei fi guta
pafoo watauda ranu.
2 Ei haparaa feni malagufu, rona
fiharoharoipa'ai a'ana ma ei rama'aa
malagufu, rona poapoai a'a fei wine wagii ei
fiharoharoipa'aiana.”
3 A'a fei Spiriti mei alo'alo na noduginaa yau
fawelei lomi haihai o guana. Ma yei una fa-
nunupa'aa hemea pifine fi guta pafoo hefaa roa
manulelele, fei na pepesu ununa a'a ei hara na
warefafeloaa mei Haidaa ma na pa'i olorompalo
taba ma hefua wadu wagina.
4 Pomaa susuu mei pifine, marawi ma roa ma na
agime fininaa gold, ei mau rawani mugoo ma ei
pearl. Ina panarofaa hepalo bara, pa'afina gold,
na mere a'a ei hafelo'a manumanu mawe ei loloaa
ei fiharoharoiana.
5 Pafoo rawana na pa'i fei warea fei:
MANUMANU OPA'AIA FEI BAUA GUFU BABYLON
MEI INAA EI PIFINEE TALA MAWE EI
HAFELO'AA FENI ANO.
6 Una fanunupa'ia ba mei pifine mei, na hunu
poapoai a'a ei namoo ei apunaiaa mei Haidaa, ei
namoo ei rona harenaa fei u'ugaa Jesus.

Ei u'a fanunuia, namina ba'arofo.
7 Mei alo'alo na warenaa a'au ba, “Tani omina
ba'arofo? Awe warefa'aio fei manumanu opa'aia
a'a mei pifine ma fei manulelele, fei ina hugi pa-
fona, fei na pa'i olorompalo taba ma hefua wadu.
8 Fei manulelele ona fanunuia, mina na pa'i,
ma'uaa lomi eni ma nefarani iwe wala'amai a'a
fei walaloa lomi ia'iana ma tonaa fei arena. Ei
rama'aa fei malagufu, ei lomi na pa'i haraa ro'ou
laloo fei bu'uu harenua wagii fei mamaraiamii
feni ano, ro'aa ba'arofo ena rona fanunupa'aa fei
manulelele, uaa mina na pa'i, ma'uaa lomi eni ma
iwe nomai nefarani.
9 “Wagii fei, nei bauanai apa'amu. Ei
olorompalo taba ei, olorompalo maugeni, ei na
guta pafoo ro'ou mei pifine.
10 Ana haduoo ei oloromea hapara. Haipani
na pasi, hemea fi guta ma hemeadiai ataa nomai;
ma'uaa, ena na nomai, ineido'o guta ma'ida.
11 Fei manulelele, fei nado'o pa'i mina ma'uaa
lomi eni, hia mei fafainaroaa hapara. Hia maroaa
ei oloromea ma ipowe dinaa pedupeduna eni.
12 “Ena fanunuamu hefua wadu, ro'ou ei he-
fua hapara, ei ana rotawe tonaa haparaiaa ro'ou,
ma'uaa laloo heai hour ua, ro'aa to forafora ale'ei
hapara fipui a'a fei manulelele.
13 Hepalo ua naranaraa ro'ou ma ro'aa fanaa ei
faufau ma foraforaa ro'ou a'a fei manulelele.
14 Ro'aa fifo'aifipui a'a fei Na'uu Sipsipi, ma'uaa,
fei Na'uu Sipsipi, i muainaa ro'ou, uaa hia mei Fa-
suu minaa ei fasu ma Haparaa minaa ei hapara—
ma ro'aa oafipui a'ana ei lala'ana, rafeiana mawe
ei nenerana, ei rona oafagugu.”

15 Ma mei alo'alo na warenaa a'au ba, “Ei fa-
nunuamu ranu, ei na guta pafona mei pifinee tala,
haduoo ei rama'a, gupuu rama'a, baua gufu mawe
rama'a u'ugai wareagufu.
16 Fei fanunuamu fei manulelele ma ei hefua
wadu, ro'aa fabidinaa unuu ro'ou mei pifinee tala.
Ro'aa fagianainia ma fa'alawataia ma di'ininia;
ro'awe hanaiaa pigiona ma fagu'anaa hia hafi.
17 Uaa mei Haidaa na fafaiaa naranaraa ro'ou
ba nei neneraa fei nunumiana wagii fei ugaiana
ba i fanaa fei manulelele fei faufau ma foraforaa
ro'ou ba nei haparai nopa'aloo fei ba nawe nomai
ei wareaa mei Haidaa.
18 Mei pifine ona fanunuia, haduoo fei baua
gufu, fei na famamoaa ei haparaa feni ano.”

18

Na Pasi Babylon

1 Nenee fei, una fanunupa'aa hemeadiai alo'alo
fi nogio pafea. Na bauanai foraforana ma feni ano
namina we'a a'a fei agimee ununa.
2 Ina harofabauana ba:
“Na pasi! Na pasi fei Baua Gufu Babylon!
Hia nawe oanaa humuu ei pigea
ma pale a'a minaa ei hafelo'a* spiriti,
mawe watauda ei mau loloaa spiriti
mawe ei hafelo'a manufifidau.
3 Uaa minaa ei baua gufu, rona hunudigaa
fei poapoa wine wagii ei fiharoharoiana.
Ei haparaa feni ano, rona fiharoharoifipui a'ana,
ma ei rama'a rona alo'alo ma ponopono a'a
feni ano,

* **18:2: 18:2** Warea Greek *minaa ei loloaa*

rona pa'i watauda manumanu wagii ei watauda manumanuna.”
4 Ma una guainaa hepalodiai lao noramiana pafea na ware ba:
“Wala'amai a'ana, ena gufuu,
ba lomi hamo'aa tonaa
ei hafelo'ana ma ei fagianana;
5 uaa ei hafelo'ana namina dupunaa i gufu pafea ma mei Haidaa na nonominaa ei bigifatatana.
6 Fani a'ana ana ale'ei hia na fani;
fani faguapoai lagina a'a tamanu na bigi'ia.
Fani faguapoai numana a'a fei ana barana.
7 Fani fi'ia ma faloloa'ia a'ana
ana ale'ei fei hawera ma rawani'a ina tonia ana unaia.
I laloo naranarana na famamagugui,
‘Yau na guta ale'ei pifine hapara;
yau abaa ma'esuabea,
ma lomi ba awe aiwawasusu.’
8 Si'ei, laloo heai ua arewaa ei hafelo'ana iwe fua'onia:
ma'ea, aiwawasusu ma mouabiabia.
Fei hafi i gu'afamatalaia,
uaa na pa'i faufauna mei i dududuia,
mei Fasu, mei hia Haidaa.
9 “Ena rona fanunupa'aa fei haguna ei haparaa feni ano, ei rona fiharoharoifipui a'ana ma tofipui a'ana ei rawani'a manumanuna, ro'aa ai'aigia ma aiwawasusu.
10 Ro'aa ma'aufafelo a'a fei fagianana ma ro'aa ufaraua ma mewai ba:
“ ‘Fagiana! Fagiana, yoi fena baua gufu,
yoi Babylon, fena faufau baua gufu!
Laloo heai ua hour ma ona tonaa fagianamu!’

11 “Ei rama'aa alo'aloa ma ponopono'a a'a feni
ano, ro'awe ai'aigia ma aiwawasusu uaa lomi ne-
mea na fai ponodinaa ei manumanuu ro'ou—
12 ei manumanu gold, silver, mau rawani mu-
goo, ei pearl; ei waduduu linen, purple, silk ma
roa lawalawa; minaa ei mau haihai citron, ei
manumanu ivory, rawani'a haihai, bronze, iron
ma marble;
13 cinnamon ma spice, dufaa pao, myrrh ma
frankincense, wine, pao olive, fei palaua na
bauana pono'ana, wheat, buduma'ao ma sipsipi;
hosi ma pale na pa'i welona; ma ei hudi unuu
rama'a ma spiriti ro'ou.
14 “Ro'awe ware ba, ‘Ei nunumiamu fua na
apa'ai a'amu. Minaa ei manumanumu ma hawer-
amu na apa'ai, fai lomi owe pa'ia.’
15 Ei rama'a rona aloaa ei manumanu ei ma
to mugoo po'i a'a mei pifine mei, ro'aa ufaraua
ma ma'aufafelo a'a fei fagianana. Ro'aa ai'ai ma
aiwawasusu
16 ma mewai ba:
“ ‘Fagiana! Fagiana yoi fena baua gufu,
fena ona susuinaa fei linen na bauana
pono'ana, purple, roa,
agimana ale'ei gold, ei rawani'a mugoo ma ei
pearl!
17 Laloo heai ua hour ei watauda manumanu
nawemina hafelopa'ai!’
“Minaa ei rapi'a i agi ma minaa ei rona taletale
pafoo ei baua wa mawe minaa ei dia'agi, ro'awe
ufaraua.
18 Ena rona fanunupa'aa fei haguna, ro'awe
ware, ‘Haa, na pa'i gufu namina rawani ale'ei
mina?’

19 Ro'awe larosimai piye pafoo tabaa ro'ou fini-
naa ai'aiga ma aiwawasusua ma mewai ba:
“ ‘Fagiana! Fagiana, yoi fena baua gufu fena,
i a'amu minaa ei baua wa agi,
rona to mugoo po'ii ro'ou!
Laloo heai ua hour ona tonaa fagianamu!
20 Onei ni'eni'e wagii fei fagianana, fena gufu pafea!
Ni'eni'e ena apunaiaa mei Haidaa
ma ena apostle mawe ena mamama'a!
Mei Haidaa na dududuia wagii fei bigi'ana a'a hamu'ou.’ ”
21 I dii, hemea faufau alo'alo na poro'aa fei baua
mugoo lala'ana ale'ei hepalo baua na'ana'a ma
bainafa'inaa agi ma ware ba:
“A'a fei mau ba'ananarai pani
ro'awe siminaa pu fei baua gufu Babylon
ma fai lomi o'aa fanunupa'idinia.
22 Ei laugaa ei hafugaa harp, ei rama'aa lalauga,
ei hugufaa flute ma maniwa,
fai lomi o'aa guaipa'idinaa ro'ou.
Lomidiai ba nemea bigibigi'a
i bigi i lalomu.
Fai lomi o'aa guaipa'idinaa
roiaa hai.
23 Fai lomidiai i we'a
ei we'ai i a'amu.
Fai lomidiai ba o'aa guaipa'idinaa
lao ei wawane ma pifine lalaia.
Ei rama'a alo'aloa ma ponopono'a a'amu mina,
ronamina mua a'a feni ano.
A'a ei maumau puala ona pa'i,
minaa ei baua gufu na pasi wagina.

24 A'a mei pifine mei, na pa'i fei namoo ei ma-
mama'a
ma ei apunaiaa mei Haidaa,
mawe minaa ei fo'afama'eaa hefi'a yeni
malagufu.”

19

Hallelujah

1 Nenee fei, una guainaa fei meme'ii unuu hefaa
baua gupuu rama'a i gufu pafea ba:
“Hallelujah!
Fei tela'ana ma hawera ma faufau,
manumanuu mei Haidaniaa o'ou,
2 uaa na fa'uai ma wanewane ei dududuana.
Ina fafagianainaa mei pa'aa pifinee tala,
mei na fafeloaa feni ano a'a ei
fiharoharoipa'aiana.
Mei Haidaa na fani lagina uaa a'a fei namoo ei
nafina.”
3 Ma rona mewaidiai ba:
“Hallelujah!
Na lele'ata'amai fei hagu
a'a mei pifine mei ma dinaa pafea ranimai
ranimai.”
4 Ei enu pa'ania ma gunaroa forafora mina mina
mawe ei gunaroa manumanu na pa'i fawewenii
ro'ou, rona fapasinaa pu ma losuinaa mei Haidaa,
mei fi guta pafoo fei gutanaa hapara. Ma rona
mewaiware ba:
“Amen, Hallelujah!”
5 Ma hepalo lao noranamai a'a fei gutanaa ha-
para na ware ba:
“Uduginaa mei Haidaniaa o'ou,
minaa hamu'ou ena nafina,

hamu'ou ena hamona ma'auia,
hamu'ou ena na pa'i baua haraa hamu'ou
ma hamu'ou ena lomi!”
6 Ma una guainaa hefaa baua gupuu rama'a,
ale'ei pasiaa mamaua ma parara ma rona mewai-
ware ba:
“Hallelujah!
Uaa mei Fasu, mei Haidaniaa o'ou,
mei Faufaua fi haparai.
7 Onei ni'eni'e ma wiwiwidi
ma uduginia!
Uaa fei lalaiaa fei Na'uu Sipsipi na nodigimai ma
mei harona na hawegidii.
8 Rona haweginaa mei harona
a'a fei linen bauana pono'ana,
fei rona pagifarawaninia,
fei na agime ma po'i.”
(Fei linen fei, na haduoinaa ei wanewane bigi'aa
ei apunaiaa mei Haidaa.)
9 Ma mei alo'alo na warenaa a'au ba, “Ne'i ale'ei
ba: ‘Na pa'i hawegiaa ro'ou, ei ina lala'aa ro'ou ba
ronei nomai a'a fei hananaa fei Na'uu Sipsipi!’ ”
Ma na warediai ba, “E'eni, eni fa'uaia wareaa mei
Haidaa.”
10 A'a fei una fapasi i pinena ba a losuinia.
Ma'uaa ina warenaa a'au ba, “Apuna bigi'aa fei!
Yau ana hemea nafi ale'ei yoi ma ei lofumu, ei
rona panarofaa fei u'ugaa Jesus. Losuinaa mei
Haidaa! Uaa fei u'ugaa Jesus, sifei fei spiritii fei
diware'auga.”

Mei Rapi'aa fei Po'iaa Hosi

11 Una fanunupa'aa fei gufu pafea na gigi ma
i ma'au na pa'i hepalo po'iaa hosi, mei rapi'a

pafona, rona roroinia ba Oafagugu ma Fa'ua. A'a
fei wanewanea, i fadududu ma fa'asi'anaa fifo'aia.
12 Guei pudana ale'ei weguweguaa hafi ma
pafoo tabana na pa'i watauda tao. Ina ne'i haraa
ununa, fei lomi hemea na apa'ia, ana unaia.
13 Ina hawegi a'a hefaa hawaa ugu, fei na pa'i
namo wagina ma fei harana, fei Wareaa mei
Haidaa.
14 Ei rama'aa fo'aa i pafea, rona nenegia pafoo
ei po'iaa hosi ma susuu ro'ou, ei linen bauana
pono'ana, ei na po'i malewa.
15 Na lele'amai poana fei wararoa wadu, fei ba i
fagianainaa ei baua gufu. “I famamoaa ro'ou fini-
naa fei o hapara, pa'afina iron.” Ina hapuninaa fei
fofoo wine, fei na haduoinaa fei sibaa mei Faufau
Haidaa.
16 Pafo fei hawaa uguna ma fei hafauna na ne'i
fei hara:

HAPARAA EI HAPARA MA FASUU EI FASU.

17 Ma una fanunupa'aa hemea alo'alo na u
laloo fei halo ma na mewaifabauana a'a minaa ei
manufidufidu, ei roi fifidau haroo pafea ba, “No-
mai, figupui ba o'aa guta wagii fei baua hananaa
mei Haidaa
18 ba hamonei hanaiaa ei pigioo ei hapara, baua-
niaa fo'aa, faufau rama'a, ei hosi ma ei rapi'aa
ro'ou ma pigioo minaa ei rama'a, humuwa ma
abaa humuwa, ei rona pa'i baua haraa ro'ou ma
ei lomi.”

19 Ma una fanunupa'aa fei manulelele ma ei
haparaa feni malagufu ma ei fo'aa ro'ou, rona
figupui ba ro'aa fifo'ai a'a mei rapi'a pafoo fei hosi
mawe ei fo'aa i a'ana.

20 Ma'uaa rona patarofaa fei manulelele
fipuinaa mei sifisifi mamama'a, mei nado'o
bigi'aa ei hilalaa foigia ba i hadumaa fei
manulelele. A'a ei hilala ei, ina sifi'aa ei rona
tonaa fei lalaa fei manulelele ma losuinaa fei
haduona. Ana lagu'ei fawewenai ma rona
siminaa lagua pu a'a fei hafi, fei fi gu'agu'a ma
na pa'i babaiaa mugoo wagina.
21 Rona paugifama'enaa ei dufuu ro'ou wagii fei
wadu, fei i lele'amai poaa mei rapi'a pafoo fei hosi
ma minaa ei manufidufidu, rona hanafamagu a'a
ei pigioo ro'ou.

20

1000 Igisimasi

1 Ma una fanunupa'aa hemea alo'alo fi upu-
gio gufu pafea fininaa fei gigigii fei walaloa lomi
ia'iana ma na pa'i hepalo baua alatai i panina.
2 Ina patarofaa fei dragon, fei wa'a mina mina,
fei hia hani'u, o Satan ma na faugia ba nei oa ale'ei
laloo hefa pufaba'a igisimasi.
3 Ina siminia laloo fei walaloa lomi ia'iana,
fawi'ia ma lotomia ba inei'aa sifidinaa ei baua
gufu nopa'aloo fei ia'iaa fei hefa pufaba'a igisi-
masi. Nenee fei, te ropowe alafatatalania ma'ida.
4 Una fanunupa'aa ei gutanaa hapara, ei rona
guta pafona, ei rona tonaa fei forafora ba ro'aa
fadududu. Ma una fanunupa'aa ei spiritii ei na
mosu huaa ro'ou, uaa fei u'ugaa ro'ou Jesus ma
fei wareaa mei Haidaa. Lomi rona losuinaa fei
manulelele o fei haduona ma lomi rona tonaa fei
lalana i pafoo rawa o panii ro'ou. Rona weradiai

ma haparaifipui a'a Christ laloo hefa pufaba'a igisimasi.
5 (Ei dufu ma'ea, lomi rona weradiai nopa'aloo fei ia'iaa fei hefa pufaba'a igisimasi.) Sifei fei rawarawa asi'ana.
6 Ei rama'a i pa'i hawegia ma apunaiaa ro'ou wagii fei rawarawa asi'ana. Fei faguapaloaa ma'ea lomi i famomoaa ro'ou, ma'uaa rowe ale'ei ei bauaniaa humuu mei Haidaa ma Christ ma ro'aa haparaifipui a'ana laloo hefa pufaba'a igisimasi.

Fei Fagianaa Satan

7 I'a pedu fei hefa pufaba'a igisimasi, ropowe alaraa Satan a'a fei bobo'aiana.
8 Ma iwe talaisifi'aa ei baua gufu a'a obaoei walasusuu feni malagufu—Gog ma Magog—ba i papa'ifipuinaa ro'ou a'a fei fifo'aia. Puduu ro'ou ale'ei ei piyee feni malagufu.
9 Rona talaifaweloinaa fawelei rona guta wagina ei apunaia, ei na haguaa ro'ou mei Haidaa, fei na pa'i ei rafeiana wagina. Na pasigio hafi pafea ma gu'afamatalaiaa ro'ou.
10 Mei hani'u, mei na sifi'aa ro'ou, mei Haidaa na siminia laloo fei huapu, fei na gu'agu'a ei babaiaa mugoo wagina, ana fei inado'o siminaa fei manulelele ma fei sifisifi mamama'a wagina. Ropowe tonaa fagianaa ro'ou arewaa ma poi ranimai ranimai.

Rona Tonaa Dududua ei Ma'ea

11 Ma una fanunupa'aa hefaa baua po'iaa gutanaa hapara ma mei i guta wagina. Fei malagufu ma fei pumanugawe, laguna apa'ai inamoana ma lomi gutanaa lagua.

12 Ma una fanunupa'aa ei ma'ea, ei na pa'i baua
haraa ro'ou ma ei lomi, rona u i ma'aa fei gutanaa
hapara ma ina lami'aa ei bu'u. Ma ina lami'aa hep-
alodiai bu'u, fei bu'uu harenua. Ma ina dududuaa
ei ma'ea ana ale'ei ei bigi'aa ro'ou, ei na pana
haraa ro'ou laloo ei bu'u.
13 Ei ma'ea laloo agi, rona lele'amai ma ana rona
lele'amai ei ma'ea a'a fei gufuu ma'ea ma Hades
ma hememea rama'a na tonaa dududuana ana
ale'ei ei bigi'ana.
14 Ma ina siminaa fei gufuu ma'ea ma Hades i
laloo fei hafi. Fei hafi, sifei fei faguapoaa ma'ea.
15 Hini lomi harana laloo fei bu'uu harenua i
siminia i laloo fei hafi.

21

Manufau Jerusalem

1 Ma una fanunupa'aa hepalo manufau
pumanugawe ma malagufu, uaa fei rawarawa
pumanugawe ma malagufu na apa'ai ma fai lomi
agi.
2 Una fanunupa'aa fei Gufu Apuna, fei manufau
Jerusalem fi nogio pu noranamai pafea a'a mei
Haidaa ma na hawegidii ale'ei hemea fananamai
pifinee lalaia i nomai a'a mei harona.
3 Ma una guainaa hepalo baua lao na nomai a'a
fei gutanaa hapara ma ware, “Eni fei gufuu mei
Haidaa i oa a'a ei rama'a ma i oafipui a'a ro'ou.
Ro'aa oanaa rama'a gufuna. Ma mei Haidaa i
oanaa Haidaniaa ro'ou.
4 I huguaa ranu pudaa minaa ro'ou. Fai lomi
ma'ea o faloloa'ia o ai'aiga o fi'ia, uaa fei watanai
maumau mina, na falogidigilao.”

5 Mei fi guta wagii fei gutanaa hapara na ware
ba, “U'ei famanufaunaa minaa ei manumanu!”
Ma ina ware ba, “Ne'i'augaa feni, uaa eni warea,
inapa'aa rawani ma fa'uai.”
6 Ina warenaa a'au ba: “Ina pedu. Yau fei Alpha
ma fei Omega, fei Rawarawa ma fei Pedupedu.
Hini na sigigi, a fani numana lomi pono'ana a'a fei
ranuu harenua.
7 Hini i mua ipowe tonaa minaa e'eni manu-
manu e'eni ma yau a oanaa Haidaniana ma hia,
i oanaa na'uu.
8 Ma'uaa ei mama'auhafelo, ei abaa
narafawe'ia, ei hafelo'a, ei rona fo'afama'e, ei
fitatafipa'aia, ei rona bigi'aa ei siafa, ei rona
losuinaa ei haidaa sifisifi mawe minaa ei sifisifi—
gutanaa ro'ou i wagii fei hafi na gu'agu'a fininaa
babaiaa mugoo. Sifei, fei faguapoaa ma'ea.”
9 Hemea ei oloromea alo'alo, mei na pa'i
olorompalo lopi, ei na pepesu a'a ei olorompalo
a'apoo mau funua hafelo namii ware a'au,
“Nomai, a fama'aio mei pifinee lalai, mei haroo
fei Na'uu Sipsipi.”
10 Ma a'a fei Spiriti ina poronaa yau a'a hefaa
baua tarea maugeni ma fama'au fei baua gufu
apuna, Jerusalem fi nogio noramiana i pafea a'a
mei Haidaa.
11 Ina we'a a'a fei haweraa mei Haidaa ma fei
agimena ale'ei hepalo pa'aa rawani'a mugoo ale'ei
jasper, namina malewa ale'ei crystal.
12 Ina pa'i hepalo baua tarea nono ma hefua
ma guapalo poaa fanefane wagina ma hefua ma
helagui alo'alo a'a hepapalo poana. Fei ne'ia wagii
ei poaa fanefane, ei haraa ei hefua ma guai pai
Israel.

13 Odumanu poaa fanefane i pepei rai, odumanu i pepei oala, odumanu i pepei hara'uu ma odumanu i pepei hafaa.
14 Fei nonoo fei baua gufu na pa'i hefua ma guapalo fasu'ufufugoi ma pafoo hepapalo na pa'i ei haraa ei hefua ma helagui apostle fei Na'uu Sipsipi.
15 Mei alo'alo, mei na fiwarewarei a'au, na pa'i hepalo mau o, pa'afina gold ba i tapainaa puduu malaa fei gufu, ei poaa fanefanena ma ei nonona.
16 Fei baua gufu na pa'i obao nonona ma malaa hepapalo nonona na fimina'ei—manafana ma malana na fimina'ei ua. Mei alo'alo na tapainaa fei malaa fei gufu ma puduu fei malana ale'ei 12,000 stadia* ma fei manafana ma tarena ana ale'ei.
17 Ina tapainaa fei nono ma fei pi'oduana† ale'ei 144 cubit‡ —ale'ei fei tatapai rama'a, fei i tapaina mei alo'alo.
18 Fei pa'afii fei nono, pa'aa jasper ma fei baua gufu, gold ua—lomi ma'idadiai manumanu wagina ma na ramarama ua.
19 Ei fasu'ufufugoi ei nonoo fei baua gufu, rona haweginaa watauda ei maumau rawani'a mugoo. Fei rawarawa fasu'ufufugoi, jasper, fei faguaiana, sapphire, fei fa'oduaiana, chalcedony, fei fa'obaoana, emerald,
20 fei fahaipaniana, sardonyx, fei fa'oloroana carnelian, fei olorompaloana, chrysolite, fei fafainaroana, beryl, fei fafaimpaloana, topaz, fei

---

* **21:16: 21:16** Ale'ena 2,200 kilometres † **21:17: 21:17** O, *tarena*
‡ **21:17: 21:17** Ale'ena 65 metres

fahefuana, chrysoprase, fei fahefuamapaloana,
jacinth ma fei fahefua ma guapaloana, amethyst.§
21 Ei hefua ma guapalo poaa fanefane, pa'afii
ro'ou, pearl. Hepapalo poaa fanefane, minaa
pearl ua. Fei baua talaa fei baua gufu fei, minaa
gold ua ma na ramarama.
22 Lomi una fanunupa'aa hepalo humuu mei
Haidaa laloo fei baua gufu fei, uaa mei Fasu, mei
Faufau Haidaa ma fei Na'uu Sipsipi, lagua ale'ei fei
humuna.
23 Lomi bigi'aa fei halo, o fei puda a'a fei baua
gufu fei ba lagunei fawe'ainia, uaa fei haweraa
mei Haidaa na fawe'ainia ma fei Na'uu Sipsipi
ale'ei we'ai lalona.
24 Ei rama'aa ei gufu rona talai a'a fei we'aina ma
ei haparaa fei malagufu rowe wadu'ainaa lalona
fininaa ei haweraa ro'ou.
25 Lomi ba iwe fare'i ei poaa fanefanena, uaa
lomi i pa'i poi yei.
26 Ei rama'aa ei baua gufu, rowe wadu'ia fininaa
ei hawera ma honuaa ro'ou.
27 Lomi iwe pa'i hepalo loloaa manumanu i
wadu'ia. Ana lomi i wadu'ia nemea i bigi'aa ei
maumau famamafaa, o sifisifi'a, ma'uaa, uniaa ei
na pa'i haraa ro'ou laloo fei bu'uu harenuaa fei
Na'uu Sipsipi.

22

Fei Ranu Harenua

§ **21:20: 21:20** Hefi'a ei mugoo, lomi rona pa'aa aida ba batanai ei maumau ro'ou.

1 I dii, mei alo'alo na fama'aiau fei udeaa fei
baua ranuu harenua, namina malewa ale'ei crys-
tal ma na wigimai a'a fei gutanaa haparaa, fei
gutanaa mei Haidaa mawe fei Na'uu Sipsipi,
2 na wiginaloo memewaa fei baua tala i laloo
fei baua gufu. Ma guapepei adii fei ranu na habe
fei haihai harenua ma ina pa'i hefua ma guapalo
au hufu'a. Hepalo laloo hepapaloo ei hefua ma
guapalo puda. Ma ei rau fei haihai, fapedupedu
funuaa ei rama'aa ei baua gufu.
3 Fai lomi i pa'i umua. Fei gutanaa haparaa mei
Haidaa mawe fei Na'uu Sipsipi i ude laloo fei baua
gufu ma ei nafina, rowe losuinia.
4 Ro'aa ma'a pudana ma fei harana i pafoo
rawaa ro'ou.
5 Fai lomi i pa'i poi. Fai lomi bigi'ana fei we'ai
o fei we'aa fei halo, uaa mei Fasu, mei Haidaa i
we'ainaa ro'ou. Ma ro'ou ale'ei hapara ranimai
ranimai.
6 Ma mei alo'alo na warenaa a'au ba, “Eni warea
eni napa'aa rawani ma fa'uai. Mei Fasu, mei
Haidaniaa ei spiritii ei mamama'a na aloaa mei
alo'alona ba nei fama'aa ei nafina tamanu anaa i
nomai.”

Jesus fi Nomai

7 “Fanunu, anaa a nomai! Na pa'i hawegiana
mei i neneraa ei diware'auga i laloo feni bu'u.”
8 Yau, John, meni na guainaa eni manumanu eni
ma fanunuaa e'ei. Ma ei a guainia ma fanunuia,
una fapasi i pinee mei alo'alo ba a losuinia, mei na
fama'aiau eni manumanu.
9 Ma'uaa ina warenaa a'au ba, “Apuna bigi'aa
fei! Yau ana nafi ale'ena yoi ma ei lofumu, ei

ro'ou mamama'a mawe minaa ei rona neneraa ei
wareaa feni bu'u. Losuinaa mei Haidaa!”
10 Ma ina warenaa a'au ba, “Apuna obainaa ei
diware'augaa feni bu'u, uaa fei au na rafi'i.
11 Hini ana fi bigifatata, faninaa nunumiana;
hini ana fi bigifafelo, faninaa nunumiana; hini
ana fi bigifarawani, faninaa nunumiana; hini ana
fi fafa'arai faninaa nunumiana.”

12 “Fanunu, anaa a nomai! Fei pono'a, i a'au ma
a fani pono'aa hememea ana ale'ei ei bigi'ana.
13 Yau fei Alpha ma fei Omega, fei Ma'a ma fei
Mugi, fei Rawarawa ma fei Pedupedu.
14 “Na pa'i hawegiaa ei rona fesuaa ei hawaa
uguu ro'ou uaa i ugainaa ro'ou mei Haidaa ba ro
to a'a fei haihai harenua ma wadu'ai a'a ei poaa
fanefanee fei baua gufu.
15 I augu, ei ponoto, ei rona bigi'aa ei mau
siafa, ei fitatafipa'aia, ei rona fo'afama'e, ei rona
losuinaa ei haidaa sifisifi ma minaa ei rona refu-
bigi'aa ei sifisifi.
16 “Yau, Jesus, una aloawii mei alo'alou ba nei
u'ufanio* feni u'uga a'a ei losuu. Yau fei Wara ma
Pai David ma fei agimee Pi'u Arewaa.”

17 Fei Spiriti ma mei pifine lalaia, laguna ware
ba, “Nomai!” Ma hini na guainia, ana nei ware
ba, “Nomai!” Hini na sigigi, fanoramai; ma hini
na pa'i nunumiana, nei tonaa fei ranuu harenua,
lomi pono'ana.

---

* **22:16: 22:16** *ba nei u'ufanaa hamu'ou*

18 U'ei aweinaa minaa ei rona guainaa ei di-
ware'augaa feni bu'u: Nabaa nemea i augaa
hepalodiai warea pafoo feni, mei Haidaa ana i
pafoinaa fagianana wagii ei mau funua hafelo, ei
na u'udigia feni bu'u.
19 Ma hini na tosiminaa hepalo wareaa wagii
feni bu'uu diware'auga, ana i tohadiwe'inia a'ana
mei Haidaa, tamanu ina pa'i wagii fei haihai
harenua ma tamanu ina pa'i laloo fei baua gufu
apuna, fei na u'udigia feni bu'u.
20 Mei i u'ugaa eni manumanu eni na ware ba,
“Hi'i, anaa a nomai eni.”
Amen. Nomai, mena Fasu Jesus.
21 Fei rawani'aa mei Fasu Jesus i ude a'a ei
apunaiaa mei Haidaa. Amen.

Wuvulu Manufau Fi'ugaia
The New Testament in the Wuvalu-Aua Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Wuvalu-Aua long Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wuvalu-Aua

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
fa91fc57-dbb6-5be2-bed0-2ae5e341066c